

1877-637

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ

ΤΟΥ

ΙΕΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

ΜΕΤΑ

ΤΗΣ ΒΙΣ ΤΟ ΑΠΑΟΥΝ ΕΚΑΣΤΗΣ ΑΥΤΩΝ ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΩΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΕΝ ΕΤΕΙ 1831

ΑΔΕΙΑΙ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΚΔΟΞΕΩΣ.

Πρὸς χρῆσιν τῶν Δημοτικῶν Σχολείων.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 11,498 ἐγκυκλίου τοῦ ἐπὶ τῶν
Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ὑπουργείου.

Ἐκδοσις ἕκτη μετὰ σημειώσεων ὅλως νέων.

ὑπὸ Δ. Ι.

Εἰς τὴν 1849
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΑΡΑ Τῷ ΕΚΔΟΤῃ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΩΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

9 ΠΛΑΤΕΙΑ ΡΟΜΒΗΣ 9

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

173 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 173

1877

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς ΚΚ. Δημοδιδασκάλους.

Τῆς ἀνὰ χεῖρας ὑμῶν συλλογῆς ἱκαναὶ καὶ διάφοροι ὑπάρχουσιν ἐκδόσεις, αἱ μὲν μετὰ σημειώσεων, συντελουσῶν πρὸς τὴν κατάληψιν τοῦ ἠθικοῦ μέρους τῆς ἀναγνωσθείσης περικοπῆς, ὅπερ εἶνε ὁ κύριος σκοπός· αἱ δὲ ἄνευ σημειώσεων, ἐκδοθεῖσαι πρὸς πάντα ἄλλον σκοπόν, ἢ πρὸς τὸν τῆς κοινῆς ὠφελείας.

Ἡ παροῦσα δὲ ἔχουσα πάντῃ διαφόρους σημειώσεις, εὐχερέστερον συντελούσας πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ μνησθέντος κοινωφελοῦς σκοποῦ, διότι καὶ ἐκτενέστεραι καὶ καταλληλότεραι εἶνε, πλεονεκτεῖ τῶν πρὸ αὐτῆς κατὰ πολλά. Ὅθεν εὐελπιστῶ ὅτι, κατανοοῦντες τὴν ἀλήθειαν ταύτην, καὶ πρὸς τὴν ἠθικὴν ὠφέλειαν τῶν ὑφ' ὑμᾶς μαθητευόντων ἀφορῶντες, εἰσάξετε ταύτην κατὰ προτίμησιν εἰς τὰ ὑφ' ὑμᾶς σχολεῖα, ἵνα, καθὰ ἐπιφέρει ἡ περὶ τούτου ἐγκύκλιος τοῦ Γενικοῦ ἐπὶ τῶν Δημοτικῶν σχολείων Διευθυντηρίου, τὰ ἱερὰ τῶν Γραφῶν λόγια, ἐγκολαπτόμενα διὰ τῆς καθημέραν ἀναγνώσεως εἰς τὰς ἀπαλὰς τῶν παιδῶν διανοίας, καρποφορήσωσι πολὺχουν τῆς ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς αὐτῶν μορφώσεως τὸν ἄσταχυν.

Δ. Ι.

Κ. Τσου

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΤΟΥ

ΙΕΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

Κ

ΤΗ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

ΕΝ ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν, ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ ὄνομα Ἰωάννης. Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν

εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, (καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός), πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε, λέγων· Οὗτος ἦν, ὃν εἶπον, ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὃτι πρῶτός μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ἐν ἀρχῇ ἦτο ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦτο παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ Θεὸς ἦτο ὁ λόγος. Οὗτος ἦτο ἐν ἀρχῇ παρὰ τῷ Θεῷ. Ὅλα δι' αὐτοῦ ἔγειναν· καὶ χωρὶς αὐτοῦ δὲν ἔγεινεν οὐδὲ ἐν, ἐκ τῶν ὅσα ἔγειναν. Εἰς αὐτὸν ἦτο ζωὴ, καὶ ἡ ζωὴ ἦτο τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Ὑπῆρξεν ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸν Θεόν, ὅστις ὠνομάζετο Ἰωάννης. Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ διὰ τὸ φῶς, ἵνα πιστεύσωσιν ὅλοι δι' αὐτοῦ. Δὲν ἦτο ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ διὰ τὸ φῶς. Ἦτο τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ ὅποιον φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ὅστις ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον. Ἦτο εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὁ κόσμος ἔγεινε δι' αὐτοῦ· καὶ ὁ κόσμος δὲν τὸν ἐγνώρισεν. Εἰς τὰ ἰδιά του ἦλθε, καὶ οἱ ἰδιχοὶ του δὲν τὸν ἐδέχθησαν. Ὅσοι δὲ τὸν ἐδέχθησαν, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν νὰ γείνωσι τέκνα Θεοῦ, εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομά του. Οἵτινες ὄχι ἐξ αἱμάτων,

οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ λόγος ἔγεινε σὰρξ, καὶ κατώκησε μετὰς ἡμῶν, (καὶ εἶδομεν τὴν δόξαν του, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ τοῦ πατρὸς), πλήρης πίστεως καὶ ἀληθείας. Ὁ Ἰωάννης μαρτυρεῖ δι' αὐτὸν, καὶ ἐφώναξε, λέγων· Οὗτος ἦτο διὰ τὸν ὅποιον εἶπα, ὅτι, ὅστις ἔρχεται ὀπίσω μου, εἶνε ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου. Καὶ ὅλοι ἡμεῖς ἐλάβομεν ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. Διότι ὁ νόμος ἐδόθη διὰ τοῦ Μωϋσέως, ἡ δὲ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια ἔγεινε διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἡ Σημερινὴ Κυριακὴ, τέκνα μου, λέγεται Κυριακὴ τοῦ Πάσχα, καὶ κοινῶς *Αμπερά*, διότι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀνέστη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· διὰ τοῦτο ἐορτάζεται μεγαλοπρεπῶς. Πρέπει λοιπὸν νὰ χαιρώμεθα καὶ νὰ εὐφραινώμεθα ὅχι μὲ πολυφαγίαν καὶ ἀταξίας, καθὼς κάμνουσι πολλὰ ἄτακτα καὶ ἀνόητα παιδία, ἀλλὰ μὲ ὕμνους καὶ δοξολογίας. Πολλὰ τοιαῦτα παιδία ἔπαθον ἀπὸ τὰς ἀταξίας καὶ μάλιστα ἀπὸ τὰ πυροτεχνήματα, τὰ ὅποια πρέπει ν' ἀποφεύγητε.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ Η ΤΟΥ ΘΩΜΑ. ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

Οὗσης ὀφίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνῃ ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν,

ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ.
 Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον.
 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν. Εἰρήνη ὑμῖν·
 καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς.
 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐτοῖς·
 Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς
 ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἂν τινων κρατῆτε,
 κεκράτηνται. Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λε-
 γόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν, ὅτε ἦλθεν
 ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί.
 Ἐώρακαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν
 μὴ ἶδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων,
 καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν
 ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν
 αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ
 πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς
 μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κε-
 κλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν·
 Εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ, Φέρε τὸν δά-
 κτυλόν σου ὧδε, καὶ ἶδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε
 τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου· καὶ
 μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ
 Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ. Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός
 μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἐώρακάς με πε-
 πίστευκας· Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύ-
 σαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν
 ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι
 γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ἐνῷ ἦτο ἑσπέρα ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὴν πρώτην τῆς

εβδομάδος, καὶ ἐνῷ ἦσαν αἱ θύραι κεκλεισμέναι, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηθροισμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει εἰς αὐτούς· Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ ἄφου εἶπε τοῦτο, ἔδειξεν εἰς αὐτούς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευράν του. Ἐχάρησαν λοιπὸν οἱ μαθηταί, διότι εἶδον τὸν Κύριον. Εἶπε δὲ πάλιν εἰς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ πατὴρ, καὶ ἐγὼ στέλλω ἐσᾶς. Καὶ ἄφου εἶπε τοῦτο, ἐνεφύσησε, καὶ λέγει εἰς αὐτούς· Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. Ἄν τινων συγχωρήσητε τὰς ἁμαρτίας, εἶνε συγκεχωρημέναι εἰς αὐτούς· ἂν τινων κρατεῖτε, εἶνε κεκρατημέναι. Θωμᾶς δὲ εἰς ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, δὲν ἦτο μὲ αὐτούς ὅταν ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγον λοιπὸν εἰς αὐτὸν οἱ ἄλλοι μαθηταί· Εἶδομεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν εἰς αὐτούς, Ἐὰν δὲν ἴδω εἰς τὰς χεῖράς του τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευράν του δὲν θὰ πιστεύσω. Καὶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἦσαν πάλιν ἔσω οἱ μαθηταί του καὶ ὁ Θωμᾶς μὲ αὐτούς. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἐνῷ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. Ἐπειτα λέγει εἰς τὸν Θωμᾶν· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ, καὶ ἰδὲ τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν. Ὁ Κύριός μου, καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· Ἐπειδὴ μὲ εἶδες ἐπίστευες· Μακάριοι ὅσοι δὲν εἶδον, καὶ ἐπίστευσαν. Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον εἰς

τοὺς μαθητάς του, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε γεγραμμένα εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο. Ταῦτα δὲ ἐγράφησαν, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνῶ πιστεύετε, νὰ ἔχητε ζωὴν εἰς τὸ ὄνομά του.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου μας τοὺς ὁποίους εἶπεν εἰς τὸν Θωμᾶν βεβαιούμεθα ὅτι ἡ πίστις εἶνε ἀναγκαιοτάτη εἰς ἕκαστον χριστιανόν, διότι χωρὶς πίστεως δὲν δύναται ὁ χριστιανὸς νὰ εὐαρεστήσῃ εἰς τὸν Θεόν, δηλαδὴ νὰ κάμῃ καλὰ ἔργα καὶ ν' ἀξιώθῃ τῆς οὐρανίου βασιλείας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων Βουλευτῆς, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς τὸν Πιλάτον, καὶ ἡτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν, εἰ ἤδη τέθνηκε. Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν Κεντυρίωνα, ἐπερώτησεν αὐτὸν, εἰ πάλαι ἀπέθανε. Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ Κεντυρίωνος, ἐδωρῆσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ, καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καθελὼν αὐτὸν, ἐνείλησε τῇ συνδόνι· καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσὴ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται. Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαλινὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰα-

κώβου καὶ Σαλώμη ἡγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλ-
θοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρῶτὴ τῆς μιᾶς
σαββάτων ἔρχονται εἰς τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος
τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυ-
λίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;
Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν, ὅτι ἀποκεκλύσται ὁ
λίθος, ἣν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς
τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς
δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξε-
θαμβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς μὴ ἐκθαμβεί-
σθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνόν, τὸν ἐσταυ-
ρωμένον· ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος,
ὅπου ἔθηκαν αὐτόν· Ἀλλ' ὑπάγετε, εἰπάτε τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς
εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτόν ὄψεσθε, καθὼς εἶ-
πεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχύ, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ
μνημείου· εἶχε δὲ αὐτάς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ
οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦλθεν ὁ Ἰωσήφ ὅστις ἦτο ἀπὸ
τὴν πόλιν Ἀριμαθαίαν, βουλευτὴς ἑντιμὸς, ὁ ὁποῖος καὶ
αὐτὸς ἐπερίμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ τολμήσας
παρουσιάσθη πρὸς τὸν Πιλάτον, καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν ἐὰν ἦτο τότε
ἀποθαμμένος· καὶ προσκαλέσας τὸν ἑκατόνταρχον, τὸν
ἡρώτησεν, ἐὰν πρὸ πολλοῦ ἀπέθανε. Καὶ ἀφοῦ τὸ ἐβε-
βαιώθη ἀπὸ τὸν ἑκατόνταρχον, ἐχάρισε τὸ σῶμα εἰς
τὸν Ἰωσήφ. Καὶ αὐτὸς ἡγόρασε σινδόνα, καὶ ἀφοῦ τὸν
κατέβαλε, τὸν ἐτύλιξε μετὰ τὴν σινδόνα· καὶ τὸν ἔθεσεν

εἰς τὸ μνημεῖον, τὸ ὁποῖον ἦτο πελεκημένον ἀπὸ πέτραν, καὶ ἐκύλισε λίθον ἐπάνω εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ Μαρία δὲ ἡ Μαγδαλινὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰωσὴ ἐβλεπον τοῦ τὸν ἔβαλον. Καὶ ἀφοῦ ἐπέρασε τὸ σάββατον, ἡ Μαγδαλινὴ Μαρία, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη, ἡγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ὑπάγωσι νὰ τὸν ἀλείψωσι. Καὶ πολλὰ πρωτὶ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἔρχονται εἰς τὸ μνημεῖον, ὅταν ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος. Καὶ ἔλεγον μεταξύ των, τίς θέλει μᾶς ἀποκυλίσαι τὸν λίθον ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασαι βλέπουν ὅτι ὁ λίθος ἦτο ἀποκεκυλισμένος· διότι ἦτο πολὺ μεγάλος. Καὶ ἀφοῦ ἐμβῆκαν εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον εἰς τὰ δεξιὰ, ἐνδεδυμένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐτρόμαζαν. Ὁ δὲ νεανίσκος λέγει εἰς αὐτάς, μὴ τρομάζετε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρενὸν, τὸν ἐσταυρωμένον· ἀνέστη, δὲν εἶνε ἐδῶ. Ἰδοὺ ὁ τόπος ὅπου τὸν ἔθεσαν. Ἀλλ' ὑπάγετε, εἶπατε εἰς τοὺς μαθητάς του, καὶ εἰς τὸν Πέτρον, ὅτι ὑπάγει προτῆτερα ἀπὸ σᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θὰ τὸν ἴδητε, καθὼς σᾶς εἶπε. Καὶ ἀφοῦ ἐκβῆκαν ἀπὸ τὸ μνημεῖον ταχέως, ἔφυγον· τὰς εἶχε κυριεύσει δὲ τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ δὲν εἶπον εἰς κανένα τίποτε, διότι ἐφοβοῦντο.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμην τοῦ μακαρίου Ἰωσήφ καὶ τῶν μακαρίων γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ὀνομάζονται Μυροφόροι, διότι ἔφερον μῦρα διὰ ν' ἀλείψωσι τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου μας, πρέπει νὰ ἔχη ἕκαστος Χριστιανὸς ὅταν πρόκηται νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν πίστιν καὶ τὴν πατρίδα του. Αὐτὰ τὰ δύο πρέπει ὅχι μόνον νὰ προτιμᾷ καὶ

ἀπὸ τὰ πλούτη καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς γονεῖς του, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωὴν του νὰ θυσιάσῃ δι' αὐτά.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ Προβατικῇ κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδὰ, πέντε στοᾶς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἀγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ. Ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς ἐγένετο, ᾧ δὴποτε κατείχετο νοσήματι. Ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα ὀκτῶ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγείρε, ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἦρε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει, Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν, οὐκ ἔξεστὶ σοι ἄραι τὸν κράββατον. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με

ὕγιῃ, ἐκεῖνος μοι εἶπεν· Ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν. Τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι· Ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει; Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἐστὶν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν, ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ ταῦτα εὗρίσκει αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε ὕγιής γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν τί σοι γένηται. Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀπήγγειλεν τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτόν ὕγιῃ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Εἶνε δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα πλησίον τῆς Πραβ-
τικῆς πύλης μία κολυμβήθρα, ἡ ὁποία ὠνομάζετο Ἐ-
βραϊστὶ Βηθεσδὰ, καὶ εἶχε πέντε στοάς (καμάρας). Εἰς
αὐτὰς τὰς στοάς ἔκειντο πολλοὶ ἀσθενεῖς, τυφλοὶ, χω-
λοὶ (κουτσοὶ), ξηροὶ (κουλοὶ), οἱ ὁποῖοι ἐπρόσμενον τὴν
κίνησιν τοῦ ὕδατος. Διότι Ἄγγελος κατέβαινε κατὰ
καιρὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν, καὶ ἐτάραττε τὸ ὕδωρ· ὅστις
λοιπὸν ἔμβαινε πρῶτος μετὰ τὴν κίνησιν τοῦ ὕδατος,
ἐγίνετο ὕγιής, ἀπὸ ὁποῖαν δήποτε νόσον καὶ ἂν ἔπασχεν.
Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπός τις πάσχων τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη
ἀπὸ ἀσθένειαν. Ἀφοῦ τὸν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον,
καὶ γνωρίζων ὅτι πολὺν χρόνον πάσχει, λέγει εἰς αὐτόν·
Θέλεις νὰ γείνης ὕγιής; Ἀπεκρίθη εἰς αὐτόν ὁ ἀσθενής·
Κύριε δὲν ἔχω ἄνθρωπον νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν κολυμ-
βήθραν, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ. Ἐνῷ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ,
ἄλλος ἐμβαίνει πρότερόν μου. Λέγει εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς·
Ἐγέρθητι, σῆκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.

Ἦτο δὲ σάββατον ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, εἰς τὸν ἰατρουθέντα· Σήμερον εἶνε σάββατον, καὶ δὲν εἶνε συγκεχωρημένον νὰ σηκώσῃς τὸν κράββατον. Ἀπεκρίθη εἰς αὐτούς· Ἐκεῖνος ὅστις με ἰάτρευσε, με εἶπε. Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. Τὸν ἠρώτησαν λοιπόν. Τίς εἶνε ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος σὲ εἶπε· Σήκωσον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει; Ὁ δὲ ἰατρευθεὶς δὲν ἤξευρε ποῖος εἶνε· διότι ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν, ἐπειδὴ ἦτο πολὺ πλῆθος εἰς τὸν τόπον. Μετὰ ταῦτα τὸν εὕρισκει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· Ἰδοὺ ἔγεινες υγιής, μὴ ἁμαρτάνῃς εἰς τὸ ἐξῆς, ἵνα μὴ συμβῇ εἰς σέ τι χειρότερον. Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὅστις τὸν ἔκαμεν υγιᾶ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Παρατηρεῖτε, τέκνα μου, ἀπὸ τὰ λόγια, τὰ ὁποῖα εἶπεν εἰς τὸν παράλυτον ὁ Κύριός μας ὅταν τὸν εὗρεν ἔπειτα εἰς τὸ ἱερόν, δηλαδὴ εἰς τὸν ναόν, ὅτι αἱ ἀσθένειαι καὶ αἱ δυστυχίαι ἔρχονται εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐξ ἁμαρτιῶν των.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, λεγομένην Σιχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου, ὃ ἔδωκεν Ἰωσήφ Ἰακώβ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς, κοιτιῶν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ

τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὥσεί ἕκτη. Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν. Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ, Ἰουδαῖος ὢν, παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὗσης γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, Δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, οὔτε ἀντλήμα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ, πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Μὴ σὺ μειζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος, οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ, ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὑπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθέ ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας, ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, θεωρῶ, ὅτι προφήτης εἶ σύ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ τῷ ὄρει προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε,

ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος, ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ Πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι ὁ Μεσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν, ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μὲν τοι εἶπε· Τί ζητεῖς; ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μή τι αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ἡρώτων αὐτόν οἱ μαθηταί, λέγοντες· Ῥαββὶ, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρώσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε. Ἐλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρώμᾳ ἐστὶν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἔτι τετράμηνόν ἐστι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ

ἐγὼ λέγω ὑμῖν· Ἐπάρετε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυρούσης, ὅτι εἶπέ μοι πάντα, ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μέναι παρ' αὐτοῖς καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἔτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν, αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν, ὅτι αὐτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς μίαν πόλιν τῆς Σαμαρείας, ὀνομαζομένην Σιχάρ, πλησίον τοῦ ἀγροῦ, τὸν ὅποιον ἔδωκεν ὁ Ἰακώβ εἰς τὸν υἱόν του Ἰωσήφ. Ἦτο δὲ περίπου ἕκτη ὥρα. Ἐρχεται γυνή τις ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν ἵνα ἀντλήσῃ ὕδωρ. Λέγει εἰς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι νὰ πῶ. Διότι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶχον ὑπάγει εἰς τὴν πόλιν, ἵνα ἀγοράσωσι τροφάς. Λέγει λοιπὸν εἰς αὐτὸν ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ, ἐνῶ εἶσαι Ἰουδαῖος, ζητεῖς νὰ πῆς ἀπὸ ἐμὲ, ἡ ὁπρία εἶμαι

γυνή Σαμαρείτις; Διότι δὲν συγκοινωνοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι
 μὲ τοὺς Σαμαρείτας. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν εἰς
 αὐτήν· Ἐὰν ἤξευρες τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ ποῖος
 εἶναι ὅστις σὲ λέγει, δός μοι νὰ πῶ, σὺ ἤθελες ζητήσῃ
 ἀπὸ αὐτὸν, καὶ ἤθελε σὲ δώσει ὕδωρ ζῶν. Λέγει εἰς
 αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ
 εἶναι βαθύ· Πόθεν λοιπὸν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Μή-
 πως σὺ εἶσαι μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν πατέρα μας τὸν
 Ἰακώβ, ὅστις μᾶς ἔδωκε τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐπιεν ἀπὸ
 αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ του καὶ τὰ κτήνη του; Ἀπεκρίθη ὁ
 Ἰησοῦς καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν· Πᾶς ὅστις πίνει ἀπὸ τοῦτο
 τὸ ὕδωρ, θὰ διψήσῃ πάλιν· ὅστις ὅμως πῖν ἀπὸ τὸ ὕδωρ,
 τὸ ὅποιον ἐγὼ θὰ δώσω εἰς αὐτὸν, δὲν θὰ διψήσῃ εἰς
 τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ τὸ ὅποιον θὰ δώσω εἰς αὐ-
 τὸν, θὰ γείνη ἐντός του πηγὴ ὕδατος, τὸ ὅποιον ἀνα-
 βλίσκει εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει εἰς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε,
 δός μοι αὐτὸ τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐδῶ
 νὰ ἀντλῶ. Λέγει εἰς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς· Ὑπάγε φώναξε
 τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθὲ ἐδῶ. Ἀπεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπε·
 Δὲν ἔχω ἄνδρα. Λέγει εἰς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς· Καλὰ εἶπες
 ὅτι δὲν ἔχεις ἄνδρα, διότι πέντε ἄνδρας ἔλαβες, καὶ
 ἐκεῖνον τὸν ὅποιον ἔχεις τώρα, δὲν εἶναι ἄνδρας σου.
 Ἀληθῶς εἶπες τοῦτο. Λέγει εἰς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε,
 βλέπω ὅτι σὺ εἶσαι προφήτης. Οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς
 τοῦτο τὸ ὄρος προσεκύνησαν, καὶ σεῖς λέγετε ὅτι εἰς
 τὰ Ἱεροσόλυμα εἶναι ὁ τόπος ὅπου πρέπει νὰ προσκυ-
 νῶμεν. Λέγει εἰς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πιστεύσόν με,
 ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο, οὔτε εἰς
 τὰ Ἱεροσόλυμα θέλετε προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα. Σεῖς

προσκυνεῖτε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἠξεύρετε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐξεύρομεν· διότι ἡ σωτηρία εἶνε ἐκ τῶν Ἰουδαίων. Πλὴν ἔρχεται ὥρα, καὶ εἶνε τώρα, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ θὰ προσκυνήσωσι τὸν Πατέρα μὲ πνεῦμα καὶ ἀλήθειαν, διότι ὁ Πατὴρ τοιούτους θέλει τοὺς ὅσοι τὸν προσκυνοῦσιν. Ὁ Θεὸς εἶνε πνεῦμα, καὶ ὅσοι τὸν προσκυνοῦσι πρέπει νὰ τὸν προσκυνῶσι μὲ πνεῦμα καὶ ἀλήθειαν. Λέγει εἰς αὐτὸν ἡ γυνή· Ἡξεύρω ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσίας, ὁ λεγόμενος Χριστὸς, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος θὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς ἡμᾶς ὅλα. Λέγει εἰς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἶμαι, ὅστις σοὶ λαλῶ. Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο ἦλθον οἱ μαθηταὶ του, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι ἐλάλει μὲ γυναῖκα· οὐδεὶς ὅμως εἶπε, Τί ζητεῖς; ἢ διὰ τί λαλεῖς μὲ αὐτήν; Ἡ γυνὴ λοιπὸν ἀφῆκε τὴν ὑδρίαν της, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἐξέλθετε νὰ ἴδῃτε ἄνθρωπον, ὁ ὅποιος μοὶ εἶπεν ὅλα ὅσα ἔπραξα· μήπως εἶνε αὐτὸς ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόλιν, καὶ ἤρχοντο εἰς αὐτόν. Εἰς τὸ μεταξὺ δὲ τὸν παρεκάλουν οἱ μαθηταί, λέγοντες, Ραββί, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν εἰς αὐτούς· Ἐγὼ ἔχω φαγητὸν νὰ φάγω, τὸ ὅποιον σεῖς δὲν ἐξεύρετε. Ἐλεγον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ μεταξὺ των. Μήπως τις ἔφερεν εἰς αὐτόν νὰ φάγῃ; Λέγει εἰς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς· Τὸ ἰδικόν μου φαγητὸν εἶνε νὰ πράττω τὸ θέλημα ἐκείνου ὅστις μὲ ἔστειλε, καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργον του. Δὲν λέγετε σεῖς, ὅτι μετὰ τέσσαρας ἀκόμη μῆνας ἔρχεται ὁ θερισμός; Ἰδοὺ, σᾶς λέγω· Ὑψώσατε τοὺς ὀφθαλμούς σας, καὶ ἴδετε τὰ χωράφια, ὅτι εἶναι πλέον λευκὰ διὰ θερισμόν. Καὶ ὅστις θερίζει λαμβάνει μισθόν, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν

αἰώνιον, ἵνα χάρη ὁμοῦ καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερίζων. Διότι κατὰ τοῦτο ἀληθεύει ὁ λόγος, ὅτι ἄλλος εἶνε ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ σᾶς ἀπέστειλα νὰ θερίζητε ἐκεῖνο εἰς τὸ ὅποῖον σεῖς δὲν ἐκοπιάσατε· ἄλλοι ἐκοπιάσαν, καὶ σεῖς εἰσῆλθετε εἰς τὸν κόπον των. Ἀπὸ ἐκείνην δὲ τὴν πόλιν πολλοὶ Σαμαρεῖται ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, ἥ ὁποία ἐμαρτύρει, ὅτι μὲ εἶπεν ὅλα ὅσα ἔπραξα. Καθὼς λοιπὸν ἦλθον εἰς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, τὸν παρεκάλουν νὰ μείνῃ εἰς αὐτούς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας, καὶ πολλοὶ πλείοντεροι ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον του, καὶ ἔλεγον εἰς τὴν γυναῖκα, ὅτι δὲν πιστεύομεν πλέον διὰ τὸν ἰδικόν σου λόγον· ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ἡμεῖς καὶ γνωρίζομεν, ὅτι εἶναι ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου, τὸν μεγάλον ζῆλον τοῦ Κυρίου μας εἰς τὸ νὰ ἐκτελῇ τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς του, δηλαδὴ νὰ καταστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀξίους τῆς οὐρανίου βασιλείας. Ἐπειδὴ ὡς θεὸς ἐγνώρισεν ὅτι ἡ Σαμαρεῖτις ἦτο γυνὴ ἁμαρτωλὴ ἀπεφάσισε μὲ τὴν διδασκαλίαν του νὰ τὴν φέρῃ εἰς μετάνοιαν καὶ νὰ τὴν σώσῃ ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας της καὶ τὸ κατώρθωσεν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐνῷ διέβαιναν ὁ Ἰησοῦς, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καὶ ἠρώτησαν αὐ-

τὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ῥαββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως ἡμέρας ἐστίν. Ἐρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. Ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσσε χαμαὶ, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, (ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος). Ἀπηλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἤλθε βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; ἄλλοι ἔλεγον, ὅτι οὗτός ἐστιν, ἄλλοι δὲ, ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστίν· ἐκεῖνος ἔλεγεν, ὅτι ἐγὼ εἰμι. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνέωχθήσάν σοι οἱ ὀφθαλμοί; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος, λεγόμενος Ἰησοῦς, πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶπέ μοι· Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καὶ νίψαι, ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει, οὐκ οἶδα. Ἀγούσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτὲ τυφλόν. Ἦν δὲ σάββατον, ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Πάλιν οὖν ἡρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκέν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. Ἐλεγον οὖν τῶν Φαρι-

σαίων τινές· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἡνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι προφήτης ἐστίν. Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε, ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ, καὶ εἶπον· Οἶδαμεν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἶδαμεν· ἢ τίς ἡνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἡδὴ γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα, ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστὸν, ἀποσυνάγωγος γένηται· διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλὸς ἐστίν. Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστίν οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὦν, ἄρτι βλέπω. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· τί ἐποίησέ σοι, πῶς ἡνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν ἡδὴ, καὶ οὐκ ἤκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταί

γενέσθαι; Ἐλοιδόρησαν οὖν αὐτόν, καὶ εἶπον. Σὺ εἰ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωσέως ἐσμέν μαθηταί. Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωσῆ λελάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστὶ, καὶ ἠνέωξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. Οἶδαμεν δὲ, ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεός οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ᾖ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη, ὅτι ἠνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου· εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον αὐτόν ἔξω. Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτόν ἔξω, καὶ εὐρών αὐτόν εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· Τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἐώρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνος ἐστίν. Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐνῶ διέβαιναν ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο τυφλὸς ἐκ γενετῆς. Καὶ τὸν ἠρώτησαν οἱ μαθηταί του, λέγοντες, Ῥαββί, ποῖος ἡμάρτησεν, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, ὥστε νὰ γεννηθῇ τυφλός; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε αὐτὸς ἡμάρτησεν, οὔτε οἱ γονεῖς του· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ εἰς αὐτόν. Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐργάζωμαι τὰ ἔργα ἐκείνου ὅστις με ἔστειλεν, ἕως οὔ εἶναι ἡ ἡμέρα. Ἐρχεται ἡ νύξ, ὅτε

κανείς δὲν δύναται νὰ ἐργάζεται. Ἐν ὅσῳ εἶμαι εἰς τὸν κόσμον, εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἔπτυσσε κάτω καὶ ἔκαμε πηλὸν ἀπὸ τὸ πτύσμα, καὶ ἔχρισε μὲ τὸν πηλὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· Ὑπαγε, νίψου εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ. (τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖται ἀπεσταλμένος). Ὑπῆγε λοιπὸν καὶ ἐνίφθη, καὶ ἤλθε βλέπων. Οἱ δὲ γείτονες, καὶ ὅσοι ἔβλεπον αὐτὸν πρότερον, ὅτι ἦτο τυφλός, ἔλεγον· Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἐκάθητο καὶ ἐζήτηε ἐλεημοσύνην; Ἄλλοι ἔλεγον, ὅτι αὐτὸς εἶναι· ἄλλοι δὲ, ὅτι ὅμοιος μὲ αὐτὸν εἶναι. Ἐκεῖνος ἔλεγεν, ὅτι ἐγὼ εἶμαι. Ἐλεγον λοιπὸν εἰς αὐτόν· Πῶς ἡνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί σου; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλὸν, καὶ ἔχρισε τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ μοὶ εἶπεν· Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ. καὶ νίψου. Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγα καὶ ἐνίφθην, ἀνέβλεψα. Εἶπον λοιπὸν εἰς αὐτόν· Ποῦ εἶνε ἐκεῖνος; Λέγει· Δὲν ἤξεύρω. Φέρουσιν αὐτὸν τὸν ποτὲ τυφλὸν εἰς τοὺς Φαρισαίους. Ἦτο δὲ σάββατον, ὅτε ἔκαμε τὸν πηλὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Πάλιν λοιπὸν τὸν ἡρώτων καὶ οἱ Φαρισαῖοι· Πῶς ἀνέβλεψε. Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν εἰς αὐτούς· Πηλὸν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνίφθην καὶ βλέπω. Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους· Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι δὲν φυλάττει τὸ σάββατον. Ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς νὰ κάμνη τοιαῦτα θαύματα; Καὶ ἦτο σχίσμα μεταξὺ των. Λέγουσι πάλιν εἰς τὸν τυφλόν· Σὺ τί λέγεις δι' αὐτόν, ἐπειδὴ ἡνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου; Καὶ

ἐκεῖνος εἶπεν, ὅτι προφήτης εἶνε. Δὲν ἐπίστευσαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι δι' αὐτὸν, ὅτι ἦτο τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως οὗ ἐφώναζαν τοὺς γονεῖς τοῦ ἀναβλέψαντος. Καὶ τοὺς ἠρώτησαν, λέγοντες· Αὐτὸς εἶνε ὁ υἱὸς σας, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός; πῶς λοιπὸν βλέπει τώρα; Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν εἰς αὐτοὺς οἱ γονεῖς του καὶ εἶπον· Ἐξεύρομεν ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ υἱὸς μας, καὶ ὅτι ἐγεννήθη τυφλός. Πῶς δὲ βλέπει τώρα δὲν ἐξεύρομεν, ἢ ποῖος ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς του δὲν ἐξεύρομεν· αὐτὸς ἔχει ἡλικίαν, ἐρωτήσατέ τον. Αὐτὸς θὰ λαλήσῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς του, διότι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους. Ἐπειδὴ εἶχον συμφωνήσει ἤδη οἱ Ἰουδαῖοι· Ἐάν τις ὁμολογήσῃ αὐτὸν Χριστὸν, νὰ γείνη ἀποσυνάγωγος. Διὰ τοῦτο εἶπον οἱ γονεῖς του, ὅτι ἔχει ἡλικίαν, ἐρωτήσατέ τον. Ἐκραζαν λοιπὸν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο τυφλὸς καὶ εἶπον εἰς αὐτόν· Δόξασον τὸν Θεόν· ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἁμαρτωλός. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Ἄν ἦνε ἁμαρτωλός δὲν ἐξεύρω· Ἐν ἐξεύρω, ὅτι ἤμην τυφλός, καὶ τώρα βλέπω. Εἶπον δὲ εἰς αὐτὸν πάλιν. Τί σὲ ἔκαμε; πῶς σοῦ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς; Ἀπεκρίθη εἰς αὐτούς· Σᾶς εἶπον πρὸ ὀλίγου, καὶ δὲν ἠκούσατε· διὰ τί πάλιν θέλετε νὰ ἀκούητε; μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ γείνηται μαθηταὶ του; Τὸν ἐλοιδόρησαν λοιπὸν καὶ εἶπον· Σὺ εἶσαι μαθητὴς ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ ἡμεθα μαθηταὶ τοῦ Μωϋσέως. Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐλάλησεν ὁ Θεός· τοῦτον ὅμως δὲν ἐξεύρομεν πόθεν εἶνε. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς· Εἰς τοῦτο μάλιστα εἶνε θαυμαστόν,

ὅτι σεις δὲν ἐξεύρετε πόθεν εἶνε, καὶ ἤνοιξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐξεύρομεν ὅτι ἁμαρτωλοὺς ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει. Ἀπὸ τὸν αἰῶνα δὲν ἤκούσθη, ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμούς γεγεννημένου τυφλοῦ. Ἐὰν αὐτὸς δὲν ἦτο ἀπὸ τὸν Θεόν, δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν εἰς αὐτόν· Σὺ ἐγεννήθης ὄλος εἰς ἁμαρτίας, καὶ σὺ διδάσκεις ὑμᾶς; Καὶ τὸν ἐξέβαλον ἔξω. Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι τὸν ἐξέβαλον ἔξω, καὶ ἀφοῦ τὸν εὔρεν εἶπεν εἰς αὐτόν· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· Ποῖος εἶνε, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτόν· Καὶ τὸν εἶδες, καὶ ἐκεῖνος ὅστις λαλεῖ μὲ σέ, ἐκεῖνος εἶνε. Ὁ δὲ εἶπε, Πιστεύω, Κύριε, καὶ τὸν προσεκύνησε.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου τὸν μέγαν φθόνον τὸν ὅποιον εἶχον οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι κατὰ τοῦ Κυρίου μας. Ἐν ᾧ καὶ οἱ γείτονες καὶ οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ καὶ αὐτὸς ὁ τυφλὸς ὁμολογοῦσι ὅτι ἦτο τυφλὸς ἐκ γενετῆς καὶ τὸν ἐθεράπευσεν ὁ Κύριός μας, αὐτοὶ προσπαθοῦσι νὰ τὸ ἀναιρέσωσιν. Ἀποφεύγετε τὸν φθόνον, τέκνα μου, διότι γίνεται αἰτία νὰ πράξῃ ὁ ἄνθρωπος πολλὰς ἁμαρτίας. Ἀπὸ φθόνον ἐφόνευσεν ὁ Κάϊν τὸν ἀδελφόν του Ἀβελ. Ἀπὸ φθόνον ἀπεφάσισαν νὰ φονεύσωσιν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ τὸν Ἰωσήφ. Μυρίας κακὰς πράξεις ἀναφέρει ἡ ἱστορία αἱ ὁποῖαι ἐγέναν ἀπὸ τὸν φθόνον.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ. ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν Οὐρανόν, εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε. Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινόν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. Καὶ νῦν δόξασόν με σὺ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ, ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶνε παρὰ σοί.

Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις, οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου· σοὶ ᾗσαν, καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τητήρηκας. Νῦν ἔγνωκαν, ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ ἐστίν· ὅτι τὰ ῥήματα, ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς, ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον· καὶ ἐπίστευσαν, ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσι. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστί, καὶ τὰ σὰ ἐμὰ· καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶ, καὶ ἐγὼ πρὸς σε ἔρχομαι. Πάτερ Ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ᾧσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου. Οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐ-

τῶν ἀπώλετο, εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχῃσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὕψωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· Πάτερ, ἦλθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα σὲ δοξάσῃ καὶ ὁ Υἱός σου. Καθὼς ἔδωκας εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν ἐπὶ πάσης σαρκὸς, ἵνα δώσῃ ζωὴν αἰώνιον εἰς πάντας ὅσους ἔδωκας εἰς αὐτόν. Αὕτη δὲ εἶνε ἡ αἰώνιος ζωὴ, τὸ νὰ γνωρίζωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ τὸν ὅποιον ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα εἰς τὴν γῆν· τὸ ἔργον ἐτελείωσα, τὸ ὅποιον με ἔδωκας ἵνα κάμω. Καὶ τώρα δόξασόν με σὺ, Πάτερ, πλησίον σου με τὴν δόξαν, τὴν ὁποίαν εἶχον πλησίον σου πρὶν ἢ γείνη ὁ κόσμος. Ἐφανέρωσα τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους με ἔδωκας, ἀπὸ τὸν κόσμον ¹. Ἰδιχαί σου ἦσαν, καὶ εἰς ἐμὲ τοὺς ἔδωκας, καὶ ἐφύλαξαν τὸν λόγον σου. Τώρα ἐγνώρισαν ὅτι ὅσα με ἔδωκας εἶνε ἀπὸ σέ. Διότι τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους με ἔδωκας ἔδωκα εἰς αὐτοὺς καὶ αὐτοὶ ἐδέχθησαν, καὶ ἐγνώρισαν ὅτι ἀληθῶς παρὰ σοῦ ἐξηλθον· καὶ ἐπίστευσαν, ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ δι' αὐτοὺς παρακαλῶ, δὲν παρακαλῶ διὰ τὸν κόσμον, ἀλλὰ δι' ἐκεῖνους τοὺς ὁποίους με ἔδωκας, διότι εἶναι ἰδιχαί σου. Καὶ ὅλα τὰ ἰδικά μου εἶνε ἰδικά σου, καὶ τὰ ἰδικά σου εἶνε ἰδικά μου· καὶ ἐδοξάσθην εἰς αὐτά.

(1) Ἐννοεῖ τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους.

Καὶ δὲν εἶμαι πλέον εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἔρχομαι εἰς σέ. Πάτερ Ἄγιε, φύλαξέ τους εἰς τὸ ὄνομά σου, τοὺς ὁποίους μὲ ἔδωκας, ἵνα ᾗνε ἐν καθῶς εἴμεθα ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μὲ αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον, ἐγὼ τοὺς ἐφύλαττον εἰς τὸ ὄνομά σου. Ἐκεῖνους τοὺς ὁποίους μὲ ἔδωκας τοὺς ἐφύλαξα, καὶ κανεῖς ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἀπωλέσθῃ, εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας¹, ἵνα πληρωθῇ ἡ Γραφή. Τώρα δὲ ἔρχομαι εἰς σέ καὶ λαλῶ αὐτὰ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ἔχωσι τὴν ἰδικήν μου χαρὰν πλήρη εἰς τὸν ἑαυτὸν των.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέχνα μου, ὅτι ὁ Κύριός μας προσεύχεται καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸν καὶ πατέρα του ὡς ἄνθρωπος διὰ νὰ προφυλάττῃ, νὰ βοηθῇ καὶ νὰ σώζῃ ἀπὸ τοὺς κινδύνους τοὺς μαθητάς του. Εἰς τὴν προσευχὴν ταύτην τοῦ Κυρίου μας παρατηρεῖτε τρία τινά: δοξολογίαν, εὐχαριστίαν καὶ παράκλησιν. Αὐτὰ τὰ τρία πρέπει νὰ φυλάττωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὰς προσευχάς μας. Δῆλα δὴ πρῶτον νὰ δοξολογῶμεν τὸν Θεόν, δεύτερον νὰ τὸν εὐχαριστῶμεν διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας του, διότι ἃ ἔχομεν καὶ ἀπολαύομεν εἶνε δῶρα τοῦ Θεοῦ καὶ τρίτον νὰ τὸν παρακαλῶμεν νὰ μὴ παύσῃ τοῦ νὰ μᾶς χορηγῇ τὰ δῶρά του ταῦτα καὶ νὰ μᾶς φωτίζῃ εἰς τὸ καλὸν διὰ ν' ἀξιωθῶμεν τῆς οὐρανίου βασιλείας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἐορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε λέγων· Ἐάν τις διψᾷ,

(1) Ἐννοεῖ τὸν προδότην Ἰούδαν.

ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος, οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου, ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Προφήτης. Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστός ἐρχεται; οὐχὶ ἡ Γραφή εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαβὶδ, ὁ Χριστός ἐρχεται; Σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διὰ τί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὥς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; Μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπικατάρτοί εἰσι. Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ γινῶ τί ποιεῖ; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; Ἐρεύνησον καὶ ἵδε, ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλησε, λέγων· Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου·

ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκο-
τία, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τὴν μεγάλην τῆς ἐορ-
τῆς, ἴστατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραζε λέγων, ἐάν τις διψᾷ,
ἃς ἔρχεται εἰς ἐμὲ καὶ ἃς πίνη. Ὅστις πιστεύει εἰς
ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος θέ-
λουσι ρεύσει ἀπὸ τὴν κοιλίαν του. (Εἶπε δὲ τοῦτο, διὰ
τὸ Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ λαμβάνωσιν οἱ πι-
στεύοντες εἰς αὐτόν, διότι ἀκόμη δὲν ἦτο δεδομένον
Πνεῦμα Ἅγιον· ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἀκόμη δὲν ἐδοξάσθη).
Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον,
ἔλεγον· Αὐτὸς εἶνε ὁ Προφήτης. Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτος
εἶνε ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Μήπως ἐκ τῆς Γα-
λιλαίας ἔρχεται ὁ Χριστός; Δὲν εἶπεν ἡ Γραφή, ὅτι ἀπὸ
τὸ σπέρμα τοῦ Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ τὴν κόμην Βηθλεὲμ,
ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἦτο ὁ Δαβὶδ, ἔρχεται ὁ Χριστός; Ἐ-
γείνε λοιπὸν σχίσμα μεταξὺ τοῦ ὄχλου δι' αὐτόν. Τινὲς
δὲ ἐξ αὐτῶν ἤθελον νὰ πιάσωσιν αὐτόν, ἀλλὰ κἀνεῖς
δὲν ἔβαλε χεῖρα ἐπάνω του. Ἦλθον λοιπὸν οἱ ὑπηρέται
εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους, καὶ οὗτοι εἶπον
εἰς ἐκείνους. Διὰ τί δὲν τὸν ἐφέρετε; Ἀπεκρίθησαν οἱ
ὑπηρέται· Ποτὲ δὲν ἐλάλησεν ἄνθρωπος τοιοῦτοτρόπως,
καθὼς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν εἰς αὐ-
τοὺς οἱ Φαρισαῖοι· Μήπως καὶ σεῖς ἐπλανήθητε; Μήπως
κἀνεῖς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἀπὸ
τοὺς Φαρισαίους; ἀλλὰ αὐτὸς ὁ ὄχλος ὁ ὁποῖος δὲν
γνωρίζει τὸν νόμον, εἶνε κατηραμένοι. Δέγει ὁ Νικόδη-

μος¹ εἰς αὐτοὺς (ὅστις ἦλθε διὰ νυκτὸς εἰς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἦτο εἰς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας). Μήπως ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν δὲν ἀκούσῃ ἀπὸ αὐτὸν πρότερον, καὶ μάθῃ τί κάμνῃ; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον εἰς αὐτόν· Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν; Ἐξέτασε καὶ ἶδε, ὅτι προφῆτης ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν δὲν ἔγινε. Ἐλάλησε λοιπὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς αὐτοὺς, λέγων· Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὅστις ἀκολουθήσῃ ἐμὲ, δὲν θέλει περιπατήσῃ εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἡ σημερινὴ Κυριακὴ λέγεται Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς, διότι 50 ἡμέραι παρήλθον ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀπέστειλεν ὁ Κύριός μας τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἰς τοὺς μαθητάς του τὸ ὁποῖον κατέβη ὡς πύριναι γλῶσσαι καὶ ἐφώτισεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἔκαμε σοφοὺς ἐν ᾧ ἦσαν ἀγράμματοι, καὶ ἤρχισαν νὰ λαλῶσι διαφόρους γλώσσας. Ἀπὸ τότε δὲ ἤρχισαν νὰ κηρύττωσι τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ. ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· Πᾶς ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι

(1) Αὐτὸς εἶναι ὁ Νικόδημος, ὅστις ἐβόηθησε τὸν Ἰωσήφ καὶ κατέβασαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τὴν Σταυρὸν καὶ τὸ εὐάψαν.

αὐτὸν καὶ γὰρ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Ἴδου ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι, τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται, καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς του· Πᾶς ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θὰ τὸν ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῇ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θὰ τὸν ἀρνηθῶ καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὅστις ἀγαπᾷ τὸν πατέρα του, ἢ τὴν μητέρα του περισσότερον ἀπὸ ἐμέ, δὲν εἶνε ἄξιος δι' ἐμέ. Καὶ ὅστις ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν του ἢ τὴν θυγατέρα του περισσότερον ἀπὸ ἐμέ, δὲν εἶνε ἄξιος δι' ἐμέ. Καὶ ὅστις δὲν λαμβάνει τὸν σταυρὸν του, καὶ δὲν ἀκολουθεῖ ὀπίσω

μου, δὲν εἶνε ἄξιος δι' ἐμέ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν εἰς αὐτόν· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν. Τί λοιπὸν θὰ ᾔνε δι' ἡμᾶς; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς· Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι σεῖς οἱ ὅποιοι μὲ ἠκολουθήσατε, εἰς τὴν παλιγγενεσίαν, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης του, θὰ καθίσητε καὶ σεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς διὰ τὸ ὄνομά μου, θὰ τὰ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα, καὶ θὰ κληρονομήσῃ ζωὴν αἰώνιον. Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θὰ γείνωσιν ἔσχατοι, καὶ πολλοὶ ἔσχατοι θὰ γείνωσι πρῶτοι.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου, ὅτι τὰ ἀγαθὰ τὰ ὅποια ὑπόσχεται ὁ Κύριός μας εἰς τοὺς δικαίους καὶ ἀγαθοὺς χριστιανούς εἶνε μέγιστα καὶ πολὺ ἀνώτερα ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου, τὰ ὅποια πρέπει νὰ καταφρονῶμεν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ κυρίου μας, διὰ ν' ἀπολαύσωμεν ἐκεῖνα τὰ ὅποια εἶνε αἰώνια καὶ μέγιστα.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΝ. ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα, τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ᾗσαν γὰρ ἁλιεῖς. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων.

Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβάς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφοὺς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς.

Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐνῷ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς πλησίον εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας¹, εἶδε δύο ἀδελφοὺς, τὸν Σίμωνα ὅστις λέγεται Πέτρος, καὶ τὸν Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν του, οἱ ὅποιοι ἔρριπτον δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν (διότι ἦσαν ἄλιεῖς). Καὶ λέγει εἰς αὐτούς· Ἐλθετε ὀπίσω μου, καὶ θὰ σᾶς κάμω ἄλιεῖς ἀνθρώπων. Αὐτοὶ δὲ ἀφήσαντες εὐθὺς τὰ δίκτυα, τὸν ἠκολούθησαν. Καὶ προχωρήσας ἀπ' ἐκεῖ εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφοὺς, Ἰάκωβον τὸν υἱὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν του εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τὸν Ζεβεδαῖον τὸν πατέρα των, καὶ ἐπιδιώρων τὰ δίκτυά των, καὶ τοὺς ἐκάλεσεν. Ἐκεῖνοι δὲ ἀφήσαντες εὐθὺς τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα των, τὸν ἠκολούθησαν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιήρχετο ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐδίδασκεν εἰς τὰς συναγωγὰς των, καὶ ἐκήρυττε τὸ Εὐαγ-

(1) Αὕτῃ λέγεται καὶ θάλασσα τῆς Τετριάδος καὶ λίμνη Γεννησαρέτ.

γέλιον τῆς βασιλείας, καὶ ἐθεράπευε πᾶσαν νόσον καὶ
πᾶσαν ἀσθένειαν εἰς τὸν λαόν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε τὴν
προθυμίαν τὴν ὁποίαν ἔδειξαν καὶ ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἀν-
δρέας καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης ὅταν τοὺς προσε-
κάλεσεν ὁ Κύριός μας νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι. Ἄφησαν
ὅλα ὅσα εἶχον καὶ τὸν ἠκολούθησαν. Τοιαύτην προθυ-
μίαν πρέπει νὰ δεικνύωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς ὅσα μᾶς παραγ-
γέλλει ὁ Κύριός μας εἰς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιόν του, καὶ
εἰς ὅσα μᾶς παραγγέλλει ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΡΙΤΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΝ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν
ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ,
ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται. Ἐὰν δὲ ὁ ὀ-
φθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκο-
τεινὸν ἔσται· εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστὶ,
τὸ σκότος πόσον; Οὐδεὶς δύναται δυοὶ Κυρίοις
δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον
ἀγαπήσει· ἢ τοῦ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου
καταφρονήσει· οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ Μα-
μωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· Μὴ μεριμνᾶτε τῇ
ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίνητε· μηδὲ τῷ σώ-
ματι ὑμῶν τί ἐνδύσθησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ
τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; Ἐμβλέ-
ψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρου-
σιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθή-
κας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά·

οὐχὶ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν, δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει· Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβόλετο ὡς ἐν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; Μὴ οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες, τί φάγωμεν, ἢ τί πίωμεν, ἢ τί περιβαλώμεθα; Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος, ὅτι ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶνε ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου εἶνε καθαρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θὰ ᾔνη φωτεινόν. Ἐὰν ὅμως ὁ ὀφθαλμός σου εἶνε πονηρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θὰ ᾔνη σκοτεινόν. Ἐὰν λοιπὸν τὸ φῶς, τὸ ὅποῖον εἶνε εἰς σέ, ᾔνη σκότος, τὸ σκότος πόσον; Κάνεις δὲν δύναται νὰ δουλεύῃ δύο κυρίους· διότι ἢ τὸν ἓνα θὰ μισήσῃ, καὶ τὸν ἄλλον θὰ ἀγαπήσῃ, ἢ τὸν ἓνα θὰ προσκολληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θὰ καταφρονήσῃ. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ Μαμωνᾶ· Διὰ ταῦτα σᾶς λέγω· Μὴ φροντίζετε διὰ τὴν ζωὴν σας, τί νὰ φάγητε, καὶ τί νὰ πίητε· μηδὲ διὰ τὸ σῶμά σας, τί νὰ ἐνδυθῆτε. Δὲν εἶνε ἡ ψυχὴ τι-

μειωτέρα ἀπὸ τὴν τροφὴν, καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ ἔνδυμα; Παρατηρήσατε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι δὲν σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ σας ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· σεῖς δὲν εἰσθε πολὺ ἀνώτεροι ἀπὸ αὐτά; Ἀλλὰ ποῖος, ἀπὸ σᾶς ἐὰν φροντίζῃ, δύναται νὰ προσθέσῃ ἓνα πῆχυν εἰς τὸ ἀνάστημά του; Καὶ διὰ ἔνδυμα τί φροντίζετε; Παρατηρήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσι, χωρὶς νὰ κοπιᾶζωσι καὶ χωρὶς νὰ κλώθωσι. Σᾶς λέγω ὅμως ὅτι οὐδὲ ὁ Σολομὼν εἰς ὕλην τοῦ τῆν δόξαν ἐνεδύθη ὡς ἐν ἀπὸ αὐτά. Ἀλλ' ἐὰν τὸ χόρτον τοῦ ἀγροῦ, τὸ ὁποῖον σήμερον ὑπάρχει, καὶ αὔριον ρίπτεται εἰς κλίβανον (φοῦρνον), ὁ Θεὸς ἐνδύῃ τοιοῦτοτρόπως, πόσῳ περισσότερον θὰ ἐνδύσῃ ἐσᾶς ὀλιγόπιστοι; Μὴ φροντίσητε λοιπὸν λέγοντες, τί νὰ φάγωμεν, ἢ τί νὰ πῖωμεν, ἢ τί νὰ ἐνδυθῶμεν; Διότι ὅλα αὐτὰ ζητοῦσιν οἱ ἐθνικοί· ἐπειδὴ ἡξεύρει ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος ὅτι ἔχετε ἀνάγκην ἀπὸ ὅλα αὐτά. Ἀλλὰ ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· καὶ ὅλα αὐτὰ θὰ σᾶς προστεθῶσι.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἀπὸ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν μαθητόμεν ὅτι ὁ νοῦς μας καὶ ἡ ψυχὴ μας πρέπει νὰ μὴ ἀποβλέπωσιν εἰς κακὰς πράξεις, ἀλλὰ πάντοτε νὰ συλλογιζώμεθα πῶς νὰ πράξωμεν τὸ ἀγαθόν. Καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ φροντίζωμεν τόσον νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸ σῶμά μας, τὸ ὁποῖον θὰ γείνη μίαν ἡμέραν χῶμα, ὅσον πρέπει νὰ φροντίζωμεν διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μας, ἡ ὁποία εἶνε ἀθάνατος καὶ αἰώνιος. Εἰς ὅλας μας δὲ τὰς πράξεις πρέπει νὰ ζητῶμεν τὴν θεῖαν βοήθειαν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΝ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοὺμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος, παρακαλῶν αὐτόν, καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε οὐκ εἰμὶ ἱκανός, ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς, ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγον, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε, καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ Ἀνατολῶν καὶ Δυσμῶν ἔξουσιν, καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατόντάρχῳ· Ὑπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι· καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ᾠρᾷ ἐκείνῃ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐνῷ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Καπερναοὺμ, ἦλθεν εἰς αὐτόν ἑκατόνταρχος καὶ τὸν παρεκάλει, καὶ ἔλεγε, Κύριε, ὁ δούλός μου κεῖται εἰς

τὴν οἰκίαν μου παραλυτικὸς, καὶ βασανίζεται δεινῶς· λέγει εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, θὰ ἔλθω ἐγὼ νὰ τὸν θεραπεύσω. Καὶ ὁ ἑκατόνταρχος ἀποκριθεὶς εἶπε, Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην μου, ἀλλὰ μόνον λόγον εἶπε, καὶ ὁ δοῦλός μου θὰ ἰατρευθῇ. Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑπὸ ἐξουσίαν, καὶ ἔχω ὑπ' ἐμὲ στρατιώτας· καὶ λέγω εἰς τοῦτον, ὕπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ εἰς τὸν ἄλλον· ἔλθε, καὶ ἔρχεται· καὶ εἰς τὸν δούλόν μου, κάμε τοῦτο, καὶ τὸ κάμνει. Ἀφοῦ δὲ ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἐθαύμασε, καὶ εἶπεν εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας· Ἀληθῶς σὰς λέγω, οὐδὲ εἰς τὸν Ἰσραὴλ εὔρον τόσῃν μεγάλῃν πίστιν. Σὰς λέγω δὲ, ὅτι πολλοὶ θὰ ἔλθωσιν ἀπὸ Ἀνατολῶν καὶ Δυσμῶν, καὶ θὰ καθίσωσι μὲ τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰακώβ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας θὰ ἐκβληθῶσιν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον. Ἐκεῖ θὰ ᾔηε ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν ἑκατόνταρχον· Ὑπαγε, καὶ ὥς ἐπίστευσας, ἅς γείνη εἰς σέ. Καὶ ἰατρεύθη ὁ δοῦλός του εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ὁ ἑκατόνταρχος τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ἡ ἀναγνωσθεῖσα περικοπὴ πρέπει νὰ γείνη παράδειγμα εἰς ἡμᾶς τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεώς μας. Ἡ μεγίστη πίστις του ἔκαμε τὸν Κύριόν μας νὰ δεχθῇ τὴν παράκλησίν του καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὸν ὑπηρετὴν του. Τοιαύτην πίστιν πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς τὸν Θεὸν ὅταν προσευχώμεθα, καὶ μάλιστα ὅταν πρόκειται νὰ κοινωνήσωμεν τῶν ἀχράντων μυστηρίων.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπῆντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης· καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες, Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη, οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπάγετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες, ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. Καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτόν παρεκάλεσαν αὐτόν, ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐνῷ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, τὸν ὑπῆντησαν δύο δαιμονιζόμενοι, οἱ ὅποιοι ἐξήρχοντο ἀπὸ τὰ μνήματα, ἄγριοι καθ' ὑπερβολὴν, ὥστε κἀνεῖς δὲν ἠδύνατο νὰ περάσῃ ἀπ' ἐκείνην τὴν ὁδόν. Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες, Τί εἶνε μεταξὺ

ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἦλθες ἐδῶ πρὸ καιροῦ νὰ μᾶς βασανίσῃς; Ἦτο δὲ μακρὰν ἀπὸ αὐτοὺς ἀγέλη χοίρων πολλῶν οἱ ὅποιοι ἐβοσκον. Καὶ οἱ δαίμονες τὸν παρεκάλουν, λέγοντες· Ἐὰν μᾶς ἐκβάλῃς, δός μας τὴν ἄδειαν νὰ ἀπέλθωμεν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς, Ὑπάγετε. Καὶ ἐκεῖνοι ἐξῆλθον καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ, ὅλη ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων ὥρμησε κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον εἰς τὰ ὕδατα. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἦλθαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπήγγειλαν ὅλα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. Καὶ ἰδοὺ ὅλη ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν νὰ μεταβῇ ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια τῶν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐμβῆκεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν του.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἀπὸ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν μανθάνομεν ὅτι οὔτε εἰς τοὺς χοίρους δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσέλθωσιν οἱ δαίμονες ἐὰν δὲν ἐλάβανον τὴν ἄδειαν ἀπὸ τοῦ Κυρίου μας. Ὅταν λοιπὸν ἔχομεν πίστιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ προσευχόμεθα μὲ καθαράν καρδίαν ἔχοντες τὸν νοῦν μας καὶ τὴν καρδίαν μας προσηλωμένον εἰς αὐτὸν οἱ δαίμονες φεύγουσι μακρὰν ἀφ' ἡμῶν, διότι φοβοῦνται τὴν προσευχὴν ὡς ὁ ληστὴς τὰ ὅπλα τοῦ στρατιώτου.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΕΚΤΗ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς πλοῖον, διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ

προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλη-
 μένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε
 τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει, τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ
 ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδοὺ τινες τῶν Γραμματέων
 εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφημεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ
 Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· Ἵνα τί ὑμεῖς
 ἐνθυμῆσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί γάρ
 ἐστὶν εὐχοπώτερον εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρ-
 τίας, ἢ εἰπεῖν· Ἐγείραι καὶ περιπάτει; Ἵνα δὲ εἰ-
 δῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ
 τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρτίας, (τότε λέγει τῷ παρα-
 λυτικῷ)· Ἐγερθεῖς, ἄρὸν σου τὴν κλίνην, καὶ ὕ-
 παγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς
 τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν,
 καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, τὸν δόντα ἐξουσίαν τοι-
 αύτην τοῖς ἀνθρώποις.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐμβῆκεν ὁ Ἰησοῦς εἰς πλοῖον,
 καὶ διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πόλιν¹. Καὶ
 ἰδοὺ ἔφερον παραλυτικὸν κείμενον εἰς τὴν κλίνην. Καὶ
 ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν εἰς τὸν παρα-
 λυτικόν· Θάρρει, τέκνον, σοὶ ἐσυγχωρήθησαν αἱ ἁμαρ-
 τίας σου. Καὶ ἰδοὺ τινες ἀπὸ τῶν γραμματέων εἶπον
 καθ' ἑαυτούς· Οὗτος βλασφημεῖ. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς
 ἐγνώρισε τοὺς διαλογισμούς των, εἶπε· Διὰ τί σεῖς δια-

(1) Αὕτῃ ἡ πόλις εἶνε ἡ Καπερναοὺμ, ἥτις εἶνε παραθαλάσσιος
 εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ὀνομάζεται δὲ εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγ-
 γέλιον ἰδίᾳ πόλιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, διότι κατέφηκε πολλά ἔτη
 εἰς αὐτήν.

λογίζεσθε κακὰ εἰς τὰς καρδίας σας; Τί εἶνε εὐκολώ-
τερον νὰ εἶπω, ἐσυγχωρήθησαν αἱ ἁμαρτίαι, ἢ νὰ εἶπω·
Σηκώθητι καὶ περιπάτει; Ἀλλ' ἵνα γνωρίσητε ὅτι ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγ-
χωρῇ ἁμαρτίας, (τότε λέγει εἰς τὸν παραλυτικόν)· Ση-
κωθείς ἔπαρε τὴν κλίνην σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν οἰκίαν
σου· Καὶ ἀμέσως ἐσηκώθη ὁ παραλυτικὸς καὶ ὑπῆγεν
εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἀφ' οὗ δὲ εἶδον οἱ ὄχλοι τὸ θαῦμα
τοῦτο, ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, ὅστις ἔδωκε
τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Καὶ πάλιν, τέκνα μου, ἀπὸ τὴν σημερινὴν περικοπὴν
μανθάνομεν ὅτι αἱ ἀσθένειαι καὶ αἱ δυστυχίαι ἔρχονται
εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας μας. Παρατηρεῖτε ὅτι ὁ
Κύριός μας πρῶτον ἐσυγχώρησε τὰς ἁμαρτίας του καὶ
ἔπειτα τὸν ἐθεράπευσε.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΕΒΔΟΜΗ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παράγοντι τῷ Ἰησοῦ, ἠκολού-
θησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες·
Ἐλέησον ὡμᾶς, υἱὲ Δαβὶδ. Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν,
προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ· καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέ-
γουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε. Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτῶν, λέγων. Κατὰ τὴν πίστιν ὡμῶν γενη-
θήτω ὡμῖν. Καὶ ἀνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί.
Καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὁρᾶ-
τε, μηδεὶς γινωσκέτω. Οἱ δὲ ἐξελθόντες, διεφῆ-

μισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. Καὶ ἐκβλήθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες, ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐνῷ ἀνεχώρει ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἠκολούθησαν αὐτὸν δύο τυφλοὶ, κράζοντες καὶ λέγοντες· Ἐλέησόν μας, υἱὲ τοῦ Δαβὶδ. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐπλησίασαν εἰς αὐτὸν οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι νὰ κάμω τοῦτο; Λέγουσιν εἰς αὐτὸν, Ναὶ Κύριε. Τότε ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς των, λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν σας ἃς γείνη εἰς σᾶς. Καὶ ἠνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ των. Ἐπρόσταξε δὲ αὐτοὺς ἐντόνως ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Προσέχετε, κἀνεῖς ἃς μὴ μάθῃ τοῦτο. Ἀλλ' ἐκεῖνοι, ἀφοῦ ἐξῆλθον, τὸν διευφήμισαν εἰς ὅλην ἐκείνην τὴν γῆν. Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ ἐξήρχοντο, ἰδοὺ ἔφερον εἰς αὐτὸν ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. Καὶ ἀφοῦ ἐξεβλήθη τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη τοιοῦτον θαῦμα μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ περιήρχετο

ὁ Ἰησοῦς ὅλας τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, διδάσκων εἰς τὰς συναγωγὰς των, καὶ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν μεταξὺ τοῦ λαοῦ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν βλέπομεν ὅτι ὁ Κύριός μας ἔκαμε δύο θαύματα· ἐθεράπευσε τοὺς τυφλοὺς καὶ τὸν δαιμονιζόμενον. Ἐπειδὴ δὲ ἤθελε πάντοτε νὰ συσταίνῃ τὴν ταπείνωσιν καὶ μὲ λόγον καὶ μὲ ἔργον, παραγγέλλει εἰς τοὺς τυφλοὺς νὰ μὴ εἰπωσιν ὅτι τοὺς ἰάτρευσε. Καὶ ἡμεῖς ὅταν πράττωμεν τὸ καλὸν πρέπει νὰ τὸ κάμνωμεν κρυφίως, διὰ νὰ μὴ μᾶς βλέπωσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ μᾶς ἐπαινοῦσι.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΘΓΔΘΗ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. Ὁψίας δὲ γενομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα, ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. Ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. Καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς

τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις· οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντάκισ χίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.)

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν λαόν, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτούς, καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους τῶν. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἐσπέρα, ἦλθον εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ του, λέγοντες· Ὁ τόπος εἶναι ἔρημος, καὶ ἡ ὥρα εἶναι περασμένη, ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους ἵνα ὑπάγωσιν εἰς τὰς κώμας καὶ ἀγοράσωσι δι' αὐτοὺς τροφάς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς· Δὲν ἔχουσιν ἀνάγκη νὰ ὑπάγωσι. Δότε σεῖς εἰς αὐτούς νὰ φάγωσι. Καὶ ἐκεῖνοι τὸν εἶπον· Δὲν ἔχομεν ἐδῶ εἰμὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ὀψάρια. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτὰ ἐδῶ. Καὶ προστάξας τοὺς ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπάνω εἰς τὰ χόρτα, ἐπῆρε τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ὀψάρια, καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ εὐλόγησε, καὶ ἀφοῦ τὰ ἔκοψεν, ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς ὄχλους. Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσαν, καὶ ἐσῆκωσαν τὸ περίσσευμα τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνια γεμάτα. Ὅσοι δὲ ἔφαγον ἦσαν ἕως πέντε χιλιάδες ἄνδρες, χωρὶς γυναικας καὶ παιδία. Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητάς του νὰ ἐμβῶσιν εἰς

τὸ πλοῖον, καὶ νὰ περάσωσι πρὸ αὐτοῦ εἰς τὸ ἀντικρὺ μέρος, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Τὸ θαῦμα τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Κύριός μας νὰ χορτάσῃ πέντε χιλιάδας ἄνδρας, χωρὶς τῶν γυναῶν καὶ τῶν παιδίων, μὲ πέντε ἄρτους καὶ δύο ὀψάρια, ἐν ᾧ δὲν εἶχον τί νὰ φάωσιν, οὔτε ἀπὸ ποῦ ν' ἀγοράσωσι φανερώνει τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ Κυρίου μας καὶ τὴν θεότητα αὐτοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΕΝΝΑΤΗ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. Ὁψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. Τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, ὅτι φάντασμα ἐστὶ, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σέ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα· ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰη-

σοῦν. Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξε λέγων· Κύριε, σῶσόν με. Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὁλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλθόντες, προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν Γεννησαρέτ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητάς του νὰ ἔμβωσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ γὰρ περάσωσι πρὸ αὐτοῦ εἰς τὸ ἀντικρὺ μέρος ἕως οὗ ἀπολύση τοὺς ὄχλους. Καὶ ἀφοῦ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῇ κατ' ἰδίαν. Καὶ ὅτε ἐγένινεν ἐσπέρα, ἦτο μόνος ἐκεῖ. Τὸ δὲ πλοῖον ἦτο ἤδη εἰς τὸ μέσον τῆς θαλάσσης, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· διότι ἦτο ἐναντίος ὁ ἄνεμος. Κατὰ δὲ τὴν τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ¹ ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ἀφοῦ τὸν εἶδον οἱ μαθηταὶ του νὰ περιπατῇ ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν, ἐταράχθησαν, λέγοντες, ὅτι εἶναι φάντασμα· καὶ ἀπὸ τὸν φόβον τῶν ἐφώναξαν. Εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ἐχετε θάρρος· ἐγὼ εἶμαι μὴ φοβεῖσθε. Ἀποκριθεὶς δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, ἐὰν ἦσαι σὺ, πρόσταξόν με νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα. Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ὁ Πέτρος ἀπὸ

(1) Πρὸς τὰ χαράγματα.

τὸ πλοῖον ἐπεριπάτησεν ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα, ἵνα ἔλθῃ
εἰς τὸν Ἰησοῦν. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἔβλεπε τὸν ἄνεμον δυ-
νατὸν, ἐφοβήθη καὶ ἤρχισε νὰ καταποντίζεται. Ὁ θὸς
ἐκραξε λέγων, Κύριε, σῶσόν με. Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς
ἐξήπλωσε τὴν χεῖρά του καὶ τὸν ἐπιάσε, καὶ λέγει εἰς
αὐτόν· Ὀλιγόπιστε, διὰ τί ἐδίστασας; Καὶ ἀφοῦ ἐμβή-
καν εἰς τὸ πλοῖον ἡσύχασεν ὁ ἄνεμος, ὅσοι δὲ ἦσαν εἰς
τὸ πλοῖον, ἤλθον καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν, λέγοντες· Ἀλη-
θῶς Θεοῦ υἱὸς εἶσαι. Καὶ διαπεράσαντες ἤλθον εἰς τὴν
γῆν Γεννησαρέτ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέ-
κνα μου, ὅτι ἐν ὧσφ εἶχε πίστιν σταθεράν ὁ Πέτρος εἰς
τὸν Κύριόν μας ἐπεριπάτει ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα τῆς θα-
λάσσης ὡς εἰς ξηράν. Ἀρα ὁμοῦς ἤρχισε ν' ἀμφιβάλλῃ
καὶ νὰ διστάζῃ ἤρχισε καὶ νὰ καταποντίζεται. Διὰ τοῦ-
το, τέκνα μου, ἡ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις μας, πρέπει νὰ ᾔ-
κλόνητος, καὶ παρ' αὐτοῦ πρέπει νὰ ζητῶμεν βοήθειαν
εἰς τοὺς κινδύνους καὶ τὰς δυστυχίας μας μετὰ βεβαιό-
τητος καὶ σταθερᾶς ἐλπίδος ὅτι, ἐπειδὴ εἶνε πολυεύ-
σπλαγχνος, θὰ μᾶς βοηθήσῃ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ. ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ
Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέη-
σόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς
πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολ-
λάκις εἰς τὸ ὕδωρ. Καὶ προσήνεγκα αὐτόν τοῖς
μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτόν θερα-

πεῦσαι. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως ποτε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως ποτε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον· καὶ ἰάθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· Μετάβαθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται, εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστεία. Ἀναστροφόμενων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν ἀνθρωπός τις, ὅστις ἐγονάτισεν ἔμπροσθέν του καὶ τὸν εἶπεν· Κύριε ἐλέησον τὸν υἱόν μου, διότι σεληνιάζεται καὶ πάσχει κακῶς. Ἐπειδὴ πολλάκις πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. Καὶ ἔφερον αὐτὸν εἰς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ τὸν θεραπεύσωσιν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως ποτε θὰ ἦμαι μεσῶς; ἕως ποτε θὰ σᾶς ὑπομένω; Φέρετέ μοι αὐτὸν ἐδῶ, καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη τὸ παιδίον ἀπὸ ἐκείνης τῆς

ῥας. Τότε ἦλθον οἱ μαθηταὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν κατ' ἰδίαν καὶ τὸν εἶπον· Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ τὸ ἐκβάλωμεν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς. Διὰ τὴν ἀπιστίαν σας, διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω. Ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, θὰ εἶπητε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο. Μετάβα ἀπὸ ἐδῶ ἐκεῖ, καὶ θὰ μεταβῇ· καὶ δὲν θὰ ἦνε τίποτε ἀδύνατον εἰς ἐσᾶς. Τοῦτο δὲ τὸ γένος δὲν ἐξέρχεται, εἰμὴ μὲ τὴν προσευχὴν καὶ μὲ τὴν νηστείαν. Ἐνῷ δὲ διέτριβον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἶπεν εἰς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ θέλουσι τὸν θανατώσει, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἀναστηθῇ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Τὴν προσευχὴν καὶ τὴν νηστείαν συνιστᾷ εἰς ἡμᾶς ὁ Κύριός μας ὡς ἀναγκαίαν διὰ τὴν σωτηρίαν μας. Ἀλλὰ καὶ ἡ προσευχὴ πρέπει νὰ γίνηται καθὼς πρέπει, καὶ τὴν νηστείαν νὰ φυλάττωμεν ὅχι μόνον μὴ τρώγοντες ἀπηγορευμένα φαγητὰ, ἀλλ' ἀποφεύγοντες καὶ τὰ κακὰ ἔργα.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέχθη αὐτῷ εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ Κύριος αὐτοῦ πρᾶθῃναι, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῇ-

ναι. Περὶ οὖν ὁ δοῦλος προσεχύνει αὐτῷ λέγων.
 Κύριε μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάντα σοὶ ἀπο-
 δώσω. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Κύριος τοῦ δούλου
 ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν
 αὐτῷ. Ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, εὗρεν ἕνα
 τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν
 δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτόν ἐπνίγε, λέγων. Ἀπό-
 δος μοι ὅ,τι ὀφείλεις. Περὶ οὖν ὁ σύνδουλος
 αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτόν
 λέγων· Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα ἀπο-
 δώσω σοι. Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν· ἀλλ' ἀπελθὼν ἔβα-
 λεν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον.
 Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυ-
 πήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ Κυ-
 ρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. Τότε προσκαλε-
 σάμενος αὐτόν ὁ Κύριος αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ· Δοῦλε
 πονηρὲ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι,
 ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν
 σύνδουλόν σου, ὥς καὶ ἐγὼ σε ἠλέησα; Καὶ ὀρ-
 γισθεὶς ὁ Κύριος αὐτοῦ, παρέδωκεν αὐτόν ταῖς
 βασανισταῖς, ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον
 αὐτῷ. Οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιή-
 σει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ
 ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος ταύτην τὴν παραβολήν. Ὡμοιώθη ἡ
 βασιλεία τῶν Οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὅστις
 ἤθελε νὰ θεωρήσῃ λογαριασμὸν μὲ τοὺς δούλους του.
 Καὶ ὅτε ἤρχισεν νὰ τὸν θεωρῇ, ἐφέρθη εἰς αὐτόν εἰς χρε-
 ώστης μυρίων ταλάντων. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ τὰ

ἀποδώσῃ, ἐπρόσταξεν ὁ κύριός του νὰ πωληθῇ αὐτός, καὶ ἡ γυνὴ του, καὶ τὰ τέκνα του καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ νὰ ἀποδοθῇ τὸ χρέος του. Ἐπεσε λοιπὸν ὁ δοῦλος καὶ τὸν ἐπροσκύνει λέγων· Κύριε, μακροθύμησον εἰς ἐμὲ, καὶ ὅλα θὰ σοὶ τὰ ἀποδώσω. Εὐσπλαγχνίσθη λοιπὸν ὁ Κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου, καὶ τὸν ἀπέλυσε, καὶ τῷ ἐ χάρισε καὶ τὸ δάνειον. Ἀφοῦ ὁμῶς ἐξῆλθεν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, εὗρεν ἕνα ἀπὸ τοὺς συνδούλους του, ὅστις ἐχρεώσται εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια· καὶ πιάσας αὐτὸν, ἔπνιγε, λέγων· Ἀπόδος μοι ὅ τι μοὶ χρεωστεῖς. Ἐπεσε λοιπὸν ὁ σύνδουλός του εἰς τοὺς πόδας του, καὶ τὸν παρεκάλει, λέγων· Μακροθύμησον εἰς ἐμὲ, καὶ ὅλα θὰ σοὶ τὰ ἀποδώσω. Ἐκεῖνος ὁμῶς δὲν ἤθελεν, ἀλλ' ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδώσῃ τὸ χρεωστούμενον. Ἀφοῦ δὲ οἱ σύνδουλοί του εἶδαν τὰ γινόμενα, ἐλυπήθησαν πολὺ, καὶ ὑπῆγον, καὶ ἐφανέρωσαν εἰς τὸν κύριόν των ὅλα τὰ γινόμενα. Τότε ἐπροσκάλεσεν αὐτὸν ὁ κύριός του, καὶ τὸν λέγει. Δοῦλε πονηρὲ, ὅλον τὸ χρέος ἐκεῖνο σὲ ἀφῆκα, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσας. Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ ἐλεήσῃς τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς ἐγὼ σε ἠλέησα; Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριός του τὸν παρέδωκεν εἰς τοὺς βασανιστάς, ἕως οὗ ἀποδώσῃ ὅλον τὸ χρεωστούμενον εἰς αὐτόν. Τιοιουτοτρόπως καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος θὰ κάμῃ εἰς ἐσᾶς, ἐὰν δὲν συγχωρήσῃτε καθεὶς εἰς τὸν ἀδελφόν του ἀπὸ καρδίας σας τὰ πταίσματά των.

MINUTE.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν παραβολὴν, παρατηρεῖτε, τέκνα μου, ὅτι ἐὰν ὁ χριστιανὸς δὲν συγχωρῇ τὰ πρὸς

αὐτὸν μικρὰ σφάλματα τοῦ ἄλλου δὲν θά συγχωρήσῃ καὶ ὁ Θεὸς τὰς ἁμαρτίας του αἱ ὁποῖαι εἶνε πολλαὶ καὶ μεγάλαι.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ. ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν αὐτόν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ, εἰς ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. Λέγει αὐτῷ· Ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Τὸ, οὐ φονεύσεις· οὐ μοιχεύσεις· οὐ κλέψεις· οὐ ψευδομαρτυρήσεις. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα· καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα ἐρυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. Τί ἔτι ὑστερῶ; Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δός πτωχοῖς· καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν· Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας

δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς. Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατὰ ἐστί.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν νέος τις, καὶ γονατίσας ἔμπροσθέν του εἶπε· Διδάσκαλε τί καλὸν νὰ πράξω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτόν· Διὰ τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς εἶνε ἀγαθός· εἰμὴ εἰς ὁ Θεός. Ἀλλ' ἐὰν θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, φύλαξον τὰς ἐντολάς. Λέγει ὁ νέος εἰς αὐτόν· Ποίας; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Τὸ, Μὴ φονεύσῃς. Μὴ μοιχεύσῃς. Μὴ κλέψῃς. Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· καὶ Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς τὸν ἑαυτόν σου. Λέγει εἰς αὐτόν ὁ νέος· Ὅλα αὐτὰ ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου. Τί μοῦ λείπει ἀκόμῃ; Εἶπεν εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν θέλῃς νὰ ἦσαι τέλειος, ὑπάγε, πώλησον τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ δός τα εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ θὰ ἔχῃς θησαυρὸν εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ ἔλθε ἀκολουθεῖ μοι. Ἀκούσας δὲ ὁ νέος τὸν λόγον τοῦτον ἀνεχώρησε λυπημένος, διότι εἶχε κτήματα πολλά. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του· Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δυσκόλως θὰ εἰσέλθῃ πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Καὶ πάλιν σὰς λέγω· Εὐκολώτερον εἶνε νὰ περάσῃ κάμηλος (γούμενα) ἀπὸ τὴν τρύπαν τῆς βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἀφοῦ δὲ ἤκουσαν τοῦτο οἱ μαθηταὶ του, ἐξεπλήσσοντο σφόδρα, λέγοντες· Τίς λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ; Ἀφοῦ δὲ εἶδεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦτο εἶνε ἀδύνατον, εἰς τὸν Θεὸν ὅμως τὰ πάντα εἶνε δυνατὰ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέ-
κνα μου, ὅτι ὁ Χριστιανὸς πρέπει νὰ συνειθίσῃ νὰ φυ-
λάττῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν μικρὰν τοῦ ἡλι-
κίαν. Ν' ἀποφεύγῃ δὲ τὴν φιλαργυρίαν διότι ἦνε ἁμαρ-
τία θανάσιμος.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ.
ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄν-
θρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἄμ-
πελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὥρυξεν
ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ὠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐξέ-
δοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδόμησεν. Ὅτε δὲ
ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς
δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς
καρπούς αὐτοῦ. Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς
δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν,
ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν· πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους
δούλους πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐ-
τοῖς ὡσαύτως. Ὑστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐ-
τοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων· Ἐντραπήσονται τὸν
υἱόν μου. Οἱ δὲ γεωργοὶ, ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον
ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀπο-
κτείνωμεν αὐτόν, καὶ κατὰσχωμεν τὴν κληρονο-
μίαν αὐτοῦ. Καὶ λαβόντες αὐτόν, ἐξέβαλον ἐξω
τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς
ἐκείνοις; Λέγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολέ-
σει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις

γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρπούς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς Γραφαῖς· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγεννήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἦτο ἄνθρωπος τις οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν εἰς αὐτὸν φραγμὸν, καὶ ἔσκαψεν εἰς αὐτὸν ληνὸν, καὶ ὠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀνεχώρησεν. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ εἰς τοὺς γεωργοὺς, ἵνα λάβωσι τοὺς καρπούς αὐτοῦ. Καὶ οἱ γεωργοὶ πιάσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν, ἄλλον δὲ ἐλιθοβόλησαν. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους πλειότερους τῶν πρώτων, καὶ ἔκαμαν εἰς αὐτοὺς τὰ ἴδια. Ὑστερον δὲ ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς τὸν υἱὸν του, λέγων· Θὰ ἐντραπῶσι τὸν υἱόν μου. Ἀλλ' οἱ γεωργοὶ ἀφοῦ εἶδον τὸν υἱόν του, εἶπον μεταξύ των· Οὗτος εἶνε ὁ κληρονόμος, ἔλθετε ἅς φονεύσωμεν αὐτὸν, καὶ ἅς κατακρατήσωμεν τὴν κληρονομίαν του. Καὶ ἀφοῦ τὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, τὸν ἐφόνευσαν. Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θὰ κάμῃ εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους; Λέγουσιν εἰς αὐτόν· Κακοὺς κακῶς θὰ τοὺς ἀπολέσῃ· καὶ τὸν ἀμπελῶνα θὰ μισθώσῃ εἰς ἄλλους γεωργοὺς, οἵτινες θὰ ἀποδώσωσιν εἰς αὐτὸν τοὺς καρπούς εἰς τὸν καιρὸν των. Λέγει εἰς αὐτοὺς ὁ

Ἰησοῦς· Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε εἰς τὰς Γραφάς· «Ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, αὐτὸς ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας· παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη, καὶ εἶνε θαυμαστὴ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μας.»

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν παραβολὴν παρομοιάζει ὁ Κύριός μας μὲ τὸν οἰκοδεσπότην μὲν τὸν Θεὸν καὶ πατέρα του, μὲ τὸν ἀμπελῶνα δὲ τὸν Ἰουδαϊκὸν λαόν, μὲ τοὺς δούλους δὲ τοὺς προφῆτας τοὺς ὁποίους ἐκάκωσαν καὶ ἐθανάτωσαν καὶ μὲ τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτὸν του τὸν ὁποῖον ἐθανάτωσαν μὲ σταυρικὸν θάνατον.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Ἦπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων· Εἰπατε τοῖς κεκλημένοις· Ἴδού τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἑτοιμα, δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. Οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. Οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. Καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος, ὠργίσθη· καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν

ἐνέπρησε. Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἑτοιμός ἐστι, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. Πορεύεσθε οὖν πρὸς τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὑρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὔρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς, καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἑνδυμα γάμου. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐταῖρε πῶς εἰσῆλθες ὧδε, μὴ ἔχων ἑνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφίμωθη. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· Δῆσαντες αὐτοῦ χεῖρας καὶ πόδας, ἄρατε αὐτόν, καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Πολλοὶ γὰρ εἰσὶ κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ὁμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὅστις ἔκαμε γάμους εἰς τὸν υἱόν του. Καὶ ἔστειλε τοὺς δούλους του νὰ καλέσωσι τοὺς προσκεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ δὲν ἤθελον νὰ ἔλθωσι. Πάλιν ἔστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων, εἶπατε εἰς τοὺς προσκεκλημένους· Ἴδοὺ τὸ γεῦμά μου ἡτοίμασα· οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ θρεπτά εἶνε ἐσφαγμένα, καὶ πάντα εἶνε ἑτοιμα, ἔλθετε εἰς τοὺς γάμους. Ἐκεῖνοι ὅμως ἀμελήσαντες ἀπῆλθον· ὁ μὲν εἰς τὸν ἀγρόν του, ὁ δὲ εἰς τὸ ἐμπόριόν του· οἱ δὲ λοιποὶ πιάσαντες τοὺς δούλους τοὺς ὕβρισαν καὶ τοὺς ἐφόνευσαν. Καὶ ἀφ' οὗ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτὰ

ὠργίσθη καὶ ἔστειλε τὰ στρατεύματά του, καὶ ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκεῖνους, καὶ τὴν πόλιν των κατέκαυσε. Τότε λέγει εἰς τοὺς δούλους του· Ὁ μὲν γάμος εἶνε ἕτοιμος, οἱ δὲ προσκεκλημένοι, δὲν ἦσαν ἄξιοι. Ὑπάγετε λοιπὸν εἰς τὰς ἐξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους εὕρητε, καλέσατέ τους εἰς τοὺς γάμους. Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, ἐσύναξαν πάντας ὅσους εὕρον, καλοὺς καὶ κακοὺς, καὶ ἐγεμίσθη ὁ γάμος ἀπὸ τοὺς καθεζομένους. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἵνα θεωρήσῃ τοὺς καθεζομένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος δὲν ἐφόρει ἔνδυμα γάμου. Καὶ λέγει εἰς αὐτὸν, Φίλε, πῶς ἐμβῆκες ἐδῶ χωρὶς νὰ ἔχῃς ἔνδυμα γάμου; Ἐκεῖνος δὲ ἀπεστομώθη. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰς τοὺς ὑπηρέτας· Δέσατέ τον χεῖρας καὶ πόδας, σηκώσατέ τον, καὶ ρίψατέ τον εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. Ἐκεῖ θέλει εἶναι ὁ κλαυθμὸς καὶ τὸ τρίξιμον τῶν ὀδόντων. Διότι πολλοὶ εἶναι οἱ προσκεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου, ὅτι ἓνα ἀπὸ τοὺς προσκεκλημένους ἐδίδωξεν ὁ βασιλεὺς, διότι δὲν εἶχε καλὰ φορέματα κατὰλληλα διὰ γάμον. Ὁ Βασιλεὺς, τέκνα μου, εἶνε ὁ Κύριός μας, ὁ δὲ διωχθεὶς προσκεκλημένος εἶνε ὁ Χριστιανὸς ὅστις δὲν πράττει ἔργα καλὰ, μὲ τὰ ὁποῖα παρομοιάζει τὰ καλὰ φορέματα. Προσέχετε λοιπὸν τέκνα μου νὰ πράττητε ἔργα καλὰ διὰ νὰ μὴ διωχθῆτε εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν ἀπὸ τῆς οὐρανίου βασιλείας.

30 61
ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· Διδάσκαλε, Ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ Νόμῳ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμονται. Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπερώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱὸς ἐστὶ; Λέγουσιν αὐτῷ· Τοῦ Δαβὶδ. Λέγει αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ; λέγων· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; Εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶ; Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι. 22/23

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν νομικός τις καὶ ἠρώτησε πειράζων αὐτὸν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε· Ποία ἐντολὴ εἶνε μεγάλη εἰς τὸν νόμον; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτόν· «Ἀγαπήσεις τὸν Θεὸν μὲ ὅλην τὴν καρδίαν σου, καὶ μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν σου, καὶ μὲ ὅλην τὴν διάνοιάν σου». Αὕτη εἶνε ἡ πρώτη καὶ

μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία μὲ αὐτὴν εἶνε· «Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Εἰς αὐτὰς τὰς δύο ἐντολάς κρέμανται ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ Προφῆται. Καὶ ἐνῷ ἦσαν συνηγμένοι οἱ Φαρισαῖοι, ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί σὰς φαίνεται περὶ τοῦ Χριστοῦ; Τίνος υἱὸς εἶνε; Λέγουσιν εἰς αὐτόν· Τοῦ Δαβίδ. Λέγει εἰς αὐτούς· Πῶς λοιπὸν ὁ Δαβίδ, διὰ πνεύματος ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον; Λέγων· Εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τὸν Κύριόν μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως νὰ βάλω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; Ἐὰν λοιπὸν ὁ Δαβὶδ ὀνομάζῃ αὐτὸν Κύριον, πῶς εἶνε υἱὸς αὐτοῦ; Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ εἰς αὐτὸν λόγον, οὐδ' ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας νὰ τὸν ἐρωτήσῃ πλέον.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν ὑπάρχουσιν αἱ δύο μεγάλαι ἐντολαί, τὰς ὁποίας ἐσύστησεν ὁ Κύριός μας, νὰ φυλάττωσιν ὅσοι πιστεύουσιν εἰς αὐτόν, διότι ὅστις φυλάττει αὐτὰς τὰς δύο ἐντολάς ἀκριβῶς οὐδέποτε ἁμαρτάνει.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΚΤΗ. ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωπός τις ἀποδημῶν, ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. Καὶ ὧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ὧ δὲ δύο, ὧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. Πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐποίησεν ἄλλα

πέντε τάλαντα. Ὡσούτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. Ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν, ἀπελθὼν, ὥρυξεν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων· Πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα, ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἐφη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ. Εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ, ἐπὶ ὀλίγα ἤς πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω. Εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν, εἶπε· Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ. Εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ, ἐπὶ ὀλίγα ἤς πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω. Εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον λαβὼν, εἶπε· Κύριε, ἔγνων σε, ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· καὶ φοβηθεὶς, ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἤδεις, ὅτι θερίζω, ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω, ὅθεν οὐ διεσκόρπισα· ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγώ, ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμόν σὺν τόκῳ. Ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα, τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται, καὶ περισσευθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσε-

28
ται ἀπ' αὐτοῦ· καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Ταῦτα λέγων, ἐφώ-
νει· Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκούετω.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

29
3
Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωπός τις ἐνῶ ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ ἐκάλεσε τοὺς δούλους του καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντά του. Καὶ εἰς ἄλλον μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, καὶ εἰς ἄλλον ἓν. Εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν του ἱκανότητα· καὶ ἀνεχώρησεν εὐθύς. Ὑπῆγε δὲ ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ ἐργαζόμενος μὲ αὐτά, ἔκαμιν ἄλλα πέντε τάλαντα. Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο λαβὼν, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. Ἐκεῖνος δὲ ὅστις ἔλαβε τὸ ἓν, ὑπῆγε καὶ ἔσκηψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου του. Μετὰ δὲ καιρὸν πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ θεωρεῖ λογαριασμὸν μὲ αὐτούς. Καὶ ἀφοῦ ἦλθεν ἐκεῖνος ὅστις ἔλαβε τὰ πέντε τάλαντα, ἐπρόσφερεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων· Κύριε πέντε τάλαντα μὲ παρέδωκας. Ἴδου ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπάνω εἰς αὐτά. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ κύριός του· Εὖγε δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ, εἰς τὰ ὀλίγα ἐστά-
θης πιστός, θά σὲ καταστήσω ἐπάνω εἰς πολλὰ. Εἰ-
σελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Ἀφοῦ ἐπαρουσιά-
σθη δὲ καὶ ἐκεῖνος ὅστις ἔλαβε τὰ δύο τάλαντα, εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντα μὲ παρέδωκας, ἰδοὺ ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπάνω εἰς αὐτά. Εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖγε δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ, εἰς τὰ ὀλίγα

ἐστάθης πιστός, ἐπάνω εἰς πολλά θὰ σὲ καταστήσω.
 Εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Ἀφοῦ δὲ ἐπα-
 ρουσιάσθη καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἔλαβε τὸ ἐν τάλαντον,
 εἶπε· Κύριε, σὲ ἐγνώριζα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος,
 καὶ θερίζεις ὅπου δὲν ἔσπειρες, καὶ συνάγεις ἀπὸ ἐκεῖ
 ὅπου δὲν ἐσκόρπισες. Διὰ τοῦτο ἐφοβήθη καὶ ὑπῆγα
 καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου εἰς τὴν γῆν. Ἴδου, ἔχεις
 τὸ ἰδικόν σου. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν εἰς
 αὐτόν· Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἥξευρες ὅτι θερίζω ὅπου
 δὲν ἔσπειρα, καὶ συνάγω ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου δὲν ἐσκόρπισα,
 ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βάλῃς τὸ ἀργύριόν μου εἰς τοὺς τρα-
 πεζίτας, καὶ ὅταν ἔλθω ἐγὼ ἤθελον λάβει τὸ ἰδικόν
 μου μετὰ τόκον. Αἰάβετε λοιπὸν ἀπ' αὐτόν τὸ τάλαντον,
 καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα. Διότι εἰς
 πάντα τὸν ἔχοντα θὰ δοθῇ καὶ θὰ περισσευθῇ· ἀπὸ δὲ
 τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἔχει θὰ ἀφαιρεθῇ
 ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ρίψατε εἰς τὸ σκό-
 τος τὸ ἐξώτερον, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
 τριγμὸς τῶν ὀδόντων. Λέγων δὲ αὐτὰ, ἐφώναζεν· Ὁ
 ἔχων ὧτα ἵνα ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Παρατηρεῖτε εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν ὅτι οἱ
 μὲν δύο δοῦλοι οἱ ὅποιοι ἐπολαπλασίασαν τὰ τάλαντα
 τοῦ Κυρίου των ἐπληρώθησαν καὶ ἀντεμείφθησαν ὑπ' αὐ-
 τοῦ, ἐκεῖνος δὲ ὅστις τὸ ἔκρυψε ἐτιμωρήθη. Μεταδίδε-
 τε, τέκνα μου, ὅτι καλὸν ἔχετε καὶ εἰς ὅσους δὲν ἔ-
 χουσι, διὰ νὰ ἀξιωθῇτε, εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν, ν'
 ἀκούσητε «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κτλ.»

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα, ἐκραύγασεν αὐτῷ, λέγουσα· Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκριθὲν αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠρώτων αὐτόν, λέγοντες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀπεστάλην εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κύνεροις. Ἡ δὲ εἶπε· Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις, γεννηθήτω σοι ὥς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ ὅρια ἐκεῖνα καὶ ἐκραύγασε πρὸς αὐτόν, λέγουσα· Ἐλέησόν με, Κύριε, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. Αὐτὸς δὲ δὲν ἀπεκρίθη εἰς αὐτήν λόγον. Καὶ ἐπλησίασαν οἱ μαθηταὶ του, καὶ τὸν παρεκάλουν λέγοντες· Ἀπόλυσέ την, διότι κράζει ὀπι-

σθέν μας. Καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς, εἶπε· Δὲν ἀπεστάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ. Ἐκείνη δὲ ἐλθοῦσα ἐπροσκύνει αὐτὸν λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. Αὐτὸς δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· Δὲν εἶνε καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ νὰ τὸν ρίψῃ εἰς τὰ κυνάρια. Ἐκείνη δὲ εἶπε, Ναὶ, Κύριε, ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια τρώγουσιν ἀπὸ τὰ ψιχία τὰ ὅποια πίπτουσιν ἀπὸ τὴν τράπεζαν τῶν κυρίων των. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτήν· Ὡ γύναι μεγάλη εἶνε ἡ πίστις σου, ὥς γείνη εἰς σέ, ὥς θέλεις. Καὶ ἰατρεύθη ἡ θυγάτηρ τῆς ἀπὸ ἐκείνης τῆς ὥρας.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Καὶ εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου, ὅτι καὶ ἡ Χαναναία γυνὴ ἠξιώθη νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Κυρίου μας ὅ,τι ἐζήτει, διότι ἔδειξε μεγάλην πίστιν πρὸς αὐτόν· Πίστιν λοιπὸν, τέκνα μου, σταθεράν καὶ βεβαίαν πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς τὸν Θεόν, διὰ νὰ μᾶς ἀπαλλάττῃ ἀπὸ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς δυστυχίας καὶ νὰ μᾶς ἀξιώσῃ τῆς οὐρανίου βασιλείας.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τῇ λίμνῃ Γεννησαρέτ, εἶδε δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην. Οἱ δὲ ἄλιεῖς, ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν, ἀπέπλυνον τὰ δίκτυα. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον, καὶ καθίσας, ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν. Ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέχλειςαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ· διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθεῖν καὶ συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφοτέρω τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. Ἰδὼν δὲ Σίμων, Πέτρος, προσέπεσε τοῖς γόνασιν τοῦ Ἰησοῦ, λέγων· Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε. Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ἧ συνέλαβον. Ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκω-

54
 βον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἱ ἦσαν κοι-
 νωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ
 Ἰησοῦς. Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔση
 ζωγρῶν. Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν
 γῆν, ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐστέκετο ὁ Ἰησοῦς πλησίον
 τῆς λίμνης Γεννησαρέτ, καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἰστάμενα
 παρὰ τὴν λίμνην. Οἱ δὲ ἄλιεῖς ἀπέβησαν ἀπ' αὐτὰ καὶ
 ἔπλυνον τὰ δίκτυα. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν ἀπὸ τὰ πλοῖα,
 τὸ ὁποῖον ἦτο τοῦ Σίμωνος, τὸν παρεκάλεσε νὰ ἀπο-
 μακρύνῃ αὐτὸ ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ καθίσας ἐδίδα-
 σκεν ἀπὸ τὸ πλοῖον τὸν λαόν. Καθὼς δὲ ἔπαυσε νὰ λαλῇ,
 εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· Ἐπανάφερε τὸ πλοῖον εἰς τὰ
 βαθεά, καὶ ρίψατε τὰ δίκτυά σας ἵνα ψαρεύσητε. Καὶ
 ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν εἰς αὐτόν· Διδάσκαλε, ὅλην
 τὴν νύκτα ἐκοπιάσαμεν, καὶ δὲν ἐπιάσαμεν τίποτε,
 ἀλλ' ὅμως εἰς τὸν λόγον σου θὰ ρίψω τὸ δίκτυον. Καὶ
 ἀφοῦ ἔκαμε τοῦτο, συνέκλεισαν πλῆθος πολὺ ὀψαρίων,
 καὶ ἐσχιζέτο τὸ δίκτυόν των. Καὶ ἔκαμαν νεῦμα εἰς
 τοὺς συντρέφους, οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰς τὸ ἄλλο πλοῖον,
 ἵνα ἔλθωσι καὶ τοὺς βοηθήσωσι, καὶ ἦλθαν, καὶ ἐγέ-
 μισαν καὶ τὰ δύο πλοῖα, ὥστε ἐβυθίζοντο. Ἀφοῦ δὲ
 εἶδε τοῦτο ὁ Σίμων Πέτρος, προσέπεσεν εἰς τὰ γόνατα
 τοῦ Ἰησοῦ, λέγων· Ἀναχώρησον ἀπ' ἐμέ, διότι εἶμαι
 ἄνθρωπος ἁμαρτωλός· Κύριε· Ἐπειδὴ καὶ αὐτὸν καὶ
 ὅσοι ἦσαν μετ' αὐτὸν ἐκυρίευσεν ἐκπληξίς, διὰ τὴν ἄγραν
 (ψάρευμα) τῶν ὀψαρίων, τὰ ὁποῖα ἐπιάσαν. Ὅμοίως

ἐκυρίευσεν ἐκπληξίς καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, οἵτινες ἦσαν σύντροφοι τοῦ Σίμωνος. Καὶ εἶπεν εἰς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβῆσαι, ἀπὸ τώρα θὰ ψαρεύῃς ἀνθρώπους. Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν τὰ πλοῖα εἰς τὴν ξηρὰν ἄφησαν ὅλα καὶ τὸν ἠκολούθησαν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Τὰ τῆς ἀναγνώσεως περικοπῆς, τέκνα μου, ἠκούσατε καὶ εἰς τὴν Β'. Κυριακὴν τοῦ Ματθαίου.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Καθὼς θέλετε, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῇτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολαύωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε, μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου· ὅτι ὁ αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Καθὼς θέλετε νὰ κάμνωσιν εἰς σᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ σεῖς κάμνετε ὁμοίως εἰς αὐτούς. Καὶ ἐὰν ἀγαπᾶτε τοὺς ὅσοι σᾶς ἀγαπῶσι, ποία χάρις σᾶς χρεωστεῖται; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαπῶσι τοὺς ὅσοι ἀγαπῶσιν αὐτούς. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῇτε τοὺς ὅσοι σᾶς ἀγαθοποιοῦσι, ποία χάρις σᾶς χρεωστεῖται; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ ἴδιον κάμνουσι. Καὶ ἐὰν δανείζητε εἰς ἐκείνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐλπίζετε πάλιν νὰ λάβητε, ποία χάρις σᾶς χρεωστεῖται; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς ἁμαρτωλοὺς δανείζουσιν, ἵνα λάβωσι πάλιν τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε μηδὲν ἐλπίζοντες, καὶ θὰ ᾔηνε ὁ μισθός σας πολὺς, καὶ θὰ ᾔσθε υἱοὶ Ὑψίστου, διότι αὐτὸς εἶνε ἀγαθὸς εἰς τοὺς ἀχαρίστους καὶ κακοὺς. Γίνεσθε λοιπὸν εὐσπλαγχνικοὶ, καθὼς καὶ ὁ πατήρ σας εἶνε εὐσπλαγχνικός.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν, παρατηρεῖτε ὅτι ὁ Κύριός μας παραγγέλλει εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτὸν ν' ἀγαπῶσιν ὅχι μόνον τοὺς φίλους των, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐχθρούς των καὶ νὰ τοὺς εὐεργετῶσι. Καὶ τῷ ὄντι, τέκνα μου, μεγίστη ἀρετὴ εἶνε ν' ἀγαπῶμεν τοὺς ἐχθρούς μας καὶ νὰ τοὺς εὐεργετῶμεν· διὰ τοῦτο δὲ θὰ μᾶς ἀνταμείψῃ ὁ Θεὸς εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΡΙΤΗ.
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν

καλουμένην Ναὶν, καὶ συνεπορεύοντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ, καὶ ὄχλος πολὺς. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Καὶ αὕτη ἦν χήρα. Καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῇ. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, εὐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε. Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σωροῦ (οἱ δὲ βαστάζοντες ἕστησαν), καὶ εἶπε, Νεανίσκε, σοὶ λέγω· Ἐγέρθητι. Καὶ ἀνεκάθησεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρξατο λαλεῖν. Καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἐλαβε δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες· Ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαόν αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὑπήγαινον ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Ναὶν· καὶ μετ' αὐτοῦ ὑπήγαινον ἱκανοὶ ἀπὸ τοῦ μαθητάς του, καὶ ὄχλος πολὺς. Ἀμα δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πύλιν τῆς πόλεως, ἰδοὺ ἐφέρετο ἔξω νεκρὸς, υἱὸς μονογενῆς τῆς μητρός του, καὶ αὕτη ἦτο χήρα· καὶ ὄχλος πολὺς τῆς πόλεως ἦτο μετ' αὐτῆς. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος εὐσπλαγχνίσθη δι' αὐτήν, καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν· Μὴ κλαῖε. Καὶ πλησιάσας ἤγγισε τὸ νεκροκράββατον (οἱ δὲ βαστάζοντες ἐστάθησαν), καὶ εἶπε, Νεανίσκε, εἰς σὲ λέγω· Σηκώθητι. Καὶ ἀνεκάθησεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ λαλῇ· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ. Κατέλαβε δὲ πάντας φόβος, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες· Ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη μεταξὺ ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐπεσκέφθη ὁ Θεὸς τὸν λαόν του.

ΣΥΜΦΕΙΩΣΙΣ.

Ἀπὸ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν μανθάνομεν ὅτι ἅμα ἰδῶμεν δυστυχῇ πρέπει νὰ τὸν βοηθῶμεν πρὶν μᾶς ζητήσῃ τὴν βοήθειάν μας καθὼς ὁ Κύριός μας εὐηργέτησε τὴν χήραν χωρὶς αὐτὴ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν εὐεργεσίαν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἐξήλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ σπεῖρειν αὐτόν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. Καὶ ἕτερον ἔπεσε ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφύεσαι αἱ ἀκανθαί, ἀπέπνιξαν αὐτό. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Επηρώτων δὲ αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες, μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες, μὴ συνιῶσιν. Ἔστι δὲ ἡ παραβολὴ· ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν, εἰσὶν, οἱ ἀκούοντες· εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ, ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον. Καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν

πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. Το δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν, οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Ταῦτα λέγων, ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκούέτω.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἐξήλθεν ὁ σπείρων νὰ σπείρῃ τὸν σπόρον του, καὶ ἐνῷ τὸν ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε πλησίον εἰς τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ τὸ κατέφαγον. Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ ἀφοῦ ἀνεφύη, ἐξηράνθη διότι δὲν εἶχεν ἱκμάδα. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυτρώσασαι αἱ ἄκανθαι, ἀπέπνιξαν αὐτό. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἀναφυέν, ἔδωκε καρπὸν ἑκατονταπλάσιον. Ἡρώτων δὲ οἱ μαθηταί του, λέγοντες, τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, εἰς σὰς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς διὰ παραβολῶν, ἵνα μὴ βλέπωσιν, ἐνῷ βλέπουσιν, καὶ μὴ καταλαμβάνωσιν, ἐνῷ ἀκούουσιν. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ παραβολή. Ὁ σπόρος εἶνε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ σπειρόμενοι πλησίον εἰς τὴν ὁδὸν εἶνε οἱ ἀκούοντες, ἔπειτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τὴν καρδίαν των, ἵνα μὴ πιστεύσωσι καὶ σωθῶσιν. Οἱ δὲ σπειρόμενοι ἐπὶ τὴν πέτραν, εἶνε ἐκεῖνοι

οἵτινες ὅταν ἀκούσωσι δέχονται μετὰ χαρᾶς τὸν λόγον, καὶ αὐτοὶ δὲν ἔχουσι ρίζαν, καὶ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ εἰς καιρὸν πειρασμοῦ ἀποστατοῦσι. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, αὐτοὶ εἶνε ἐκεῖνοι, οἵτινες ἤκουσαν, καὶ ἀπὸ τὰς φροντίδας καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὰς ἡδονὰς τοῦ βίου ὑπάγουσι καὶ συμπνίγονται, καὶ δὲν τελεσφοροῦσι. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον ἔπεσεν εἰς τὴν καλὴν γῆν, αὐτοὶ εἶνε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀκούουσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν κρατοῦσι εἰς τὴν καρδίαν των, ἥτις εἶνε καλὴ καὶ ἀγαθὴ, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Ταῦτα λέγων, ἐφώναζε· Ὅστις ἔχει ὦτα ἵνα ἀκούῃ ὡς ἀκούῃ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἡ ἀναγνωσθεῖσα περικοπή, τέκνα μου, εἶνε ἀπλουστάτη καὶ δύνασθε νὰ τὴν ἐνναήσητε, καὶ νὰ τὴν ἐφαρμόσητε καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸ σχολεῖον. Ἡ ὁδὸς, ἡ πετρώδης γῆ καὶ ἡ γεμάτη ἀπὸ ἀκάνθας σημαίνει τοὺς χριστιανούς ὅσοι δὲν ἔχουσιν εὐλάβειαν καὶ δὲν προσέχουν εἰς τὰ παραγγέλματα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τοὺς ἀμελεῖς, τοὺς ἀπροσέκτους καὶ ἀτάκτους μαθητάς. Ἡ δὲ καλὴ γῆ τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ἐναρέτους χριστιανούς καὶ τοὺς ἐπιμελεῖς καὶ εὐτάκτους μαθητάς.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἀνθρωπὸς τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσχετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραινό-

μενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς δέ τις ἦν, ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος, καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιγίων, τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι, ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ ᾄδῃ, ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι, ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὁδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστῆρικται, ὅπως οἱ θελοντες διαβῆναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς, μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δὲ, Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἀβραάμ· Ἐχουσι Μωσέα καὶ τοὺς προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ. Ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωσέως καὶ τῶν Προφητῶν οὐκ

ἀκούουσιν, οὐδὲ, ἐὰν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πει-
σθήσονται.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἦτο ἄνθρωπός τις πλούσιος καὶ ἐνε-
δύετο πορφύραν¹ καὶ στολὴν βυσσίνην, εὐφραινόμενος
μεγαλοπρεπῶς. Ἦτο δὲ καὶ πτωχός τις ὅστις ὠνομά-
ζετο Λάζαρος, καὶ ἔκειτο καταπληγωμένος πλησίον
τῆς πύλης αὐτοῦ, καὶ ἐπεθύμει νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ
ψιχία τὰ ὁποῖα ἐπιπτον ἀπὸ τὴν τράπεζαν τοῦ πλου-
σίου· ἀλλὰ καὶ οἱ σκύλοι ἐρχόμενοι ἔγλυφον τὰς πλη-
γὰς αὐτοῦ. Συνέβη δὲ ν' ἀποθάνῃ ὁ πτωχός, καὶ ἐφέρθη
ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέ-
θανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. Καὶ εἰς τὸν ᾗδην
ὑψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐνῶ ἦτον εἰς τὰς βασάνους
καὶ βλέπει τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ τὸν Λάζα-
ρον εἰς τοὺς κόλπους του. Καὶ αὐτὸς φωνάζας εἶπε· Πά-
τερ Ἀβραάμ ἐλέησόν με, καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, ἵνα
βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου του εἰς ὕδωρ, νὰ κατα-
δροσίῃ τὴν γλῶσσάν μου, διότι βασανίζομαι εἰς τὴν
φλόγαν ταύτην. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, ἐνθυμήθητι
ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου εἰς τὴν ζωὴν σου, καὶ
ὁ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· τὴν αὐτὴν οὐτοὺς μὲν παρακα-
λεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι. Καὶ ἐκτὸς τούτων ὕλων,
μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν εἶνε ἐστηριγμένον μέγα χάσμα,
ὥστε οἱ θέλοντες νὰ διαβῶσιν ἀπ' ἐδῶ πρὸς σὰς, νὰ
μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἀπ' ἐκεῖ νὰ διαπερῶσιν εἰς ἡμᾶς.
Εἶπε δὲ, Παρακαλῶ σε λοιπὸν πάτερ, νὰ πέμψῃς αὐτὸν

(1) Βασιλικὸν φόρεμα.

εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου· διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς· ἵνα μαρτυρήσῃ εἰς αὐτούς, ὥστε νὰ μὴ ἔλθωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ, ἔχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας, ἃς ἀκούσωσιν αὐτούς. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ὑπάγῃ εἰς αὐτούς, θέλουσι μετανοήσῃ. Εἶπε δὲ εἰς αὐτόν· Ἐάν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας δὲν ἀκούωσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἀναστηθῇ ἀπὸ πούς νεκροὺς, θέλουσι πεισθῇ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, ὅτι ὁ μὲν πλούσιος διὰ τὴν ἀσπλαγχνίαν του κατεδικάσθη εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν· ὁ δὲ πτωχὸς Λάζαρος διὰ τὴν ὑπομονὴν του ἡξιώθη τῆς οὐρανίου βασιλείας. Προσπαθεῖτε λοιπὸν, τέκνα μου, ἀπὸ τὴν μικράν σας ἡλικίαν νὰ ᾔσθε φιλόανθρωποι καὶ εὐσπλαγχοι καὶ νὰ βοηθῆτε τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς ὅσον δύνασθε, διὰ νὰ ἀπολαύσητε τὴν οὐράνιον βασιλείαν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΕΚΤΗ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὑπῆντησεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀνακράξας, προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλη εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; Δέομαί σου μή με βασανίσῃς. Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ

ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· πολλοῖς γὰρ χρόνοις
 συνηρπάκει αὐτόν· καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσει καὶ πέ-
 δαις φυλασσόμενος· καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἤλαύ-
 νετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. Ἐπερώ-
 τησε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί σοί ἐστιν ὄνο-
 μα, ὃ δὲ εἶπε· Λεγεών. Ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλ-
 θεν εἰς αὐτόν. Καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ἵνα μὴ ἐπι-
 τάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ
 ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν, βοσκομένων ἐν τῷ
 ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς
 εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Ἐξελ-
 θόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλ-
 θεν εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ
 τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόν-
 τες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγεννημένον, ἔφυγον· καὶ
 ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς
 ἀγρούς. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον
 πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὔρον καθήμενον τὸν ἄν-
 θρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθη, ἱματισμέ-
 νον καὶ σοφρωνοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰη-
 σοῦ, καὶ ἐφρονήθησαν· ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ
 οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. Καὶ ἠρώτη-
 σαν αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν
 Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ
 συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρε-
 ψεν. Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθη τὰ
 δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ. Ἀπέλυσεν δὲ αὐτόν ὁ
 Ἰησοῦς, λέγων· Ὑπόστρεψον εἰς τὸν οἶκόν σου,
 καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε
 καθ' ὅλην τὴν πόλιν, κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐ-
 τῷ ὁ Ἰησοῦς.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐνῶ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, τὸν ἀπήντησεν ἄνθρωπός τις ἀπὸ ἐκείνῃ τὴν πόλιν, ὃ ὁποῖος εἶχε δαιμόνια πρὸ πολλῶν χρόνων, καὶ δὲν ἐνεδύετο φόρεμα, καὶ δὲν ἔμενεν εἰς οἰκίαν, ἀλλὰ εἰς τὰ μνήματα. Ἀμα δὲ εἶδε τὸν Ἰησοῦν ἔκραξε μὲ φωνὴν μεγάλην καὶ εἶπε. Τί εἶνε μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς. Διότι ἐπρόσταξεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχε κυριεύσει αὐτόν, καὶ ἦτο δεδεδεμένος μὲ ἀλύσσους, καὶ ἐφυλάττετο μὲ ποδόδεσμα· διέσπα ἕμως τὰ δεσμὰ καὶ ἐφέρετο ἀπὸ τὸν δαίμονα εἰς τὰς ἐρήμους. Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων. Τί εἶνε τὸ ὄνομά σου; Ὁ δὲ εἶπε, Λεγεὼν· διότι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν. Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μὴ προστάξῃ αὐτὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων πολλῶν, οἱ ὁποῖοι ἔβοσκον εἰς τὸ ὄρος, καὶ τὸν παρεκάλουν νὰ δώσῃ εἰς αὐτὰ τὴν ἄδειαν νὰ ἐμβῶσιν εἰς ἐκεῖνους καὶ τοῖς ἔδωκε τὴν ἄδειαν. Ἀφοῦ δὲ ἐξῆλθον τὰ δαιμόνια ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, ἐμβῆκαν εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη πρὸς τὸν κρημνὸν εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοὶ τὸ γενόμενον, ἔφυγον, καὶ ὑπῆγον εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἶπον τὸ γεγονός. Καὶ ἐξῆλθον ἵνα ἴδωσι τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον εἰς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὔρον τὸν ἄνθρωπον, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, καθήμενον πλησίον

εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἐνδεδυμένον καὶ σωφρονούν-
 τα, καὶ ἐφοβήθησαν. Διηγήθησαν δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ ὅσοι
 εἶδον πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονιζόμενος. Καὶ ὅλον τὸ πλῆθος
 τῶν Γαδαρηνῶν τὸν παρεκάλεσαν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐ-
 τοὺς, διότι τοὺς ἐκυρίευσεν μέγας φόβος· αὐτὸς δὲ
 ἐμβῆκεν εἰς τὸ πλοῖον καὶ ὑπέστρεψε. Τὸν παρεκάλει
 δὲ ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξῆλθον τὰ δαιμόνια,
 νὰ μένῃ μαζὺ του· ὁ δὲ Ἰησοῦς τὸν ἀπέλυσε καὶ τὸν
 εἶπεν· Ὑπόστρεψον εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα
 σοὶ ἔκαμεν ὁ Θεός. Καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὴν πόλιν καὶ
 ἐκήρυττεν ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Τὸ θαῦμα τοῦτο ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν Ε'. Κυριακὴν
 τοῦ Ματθαίου. Ἀνάγνωτε λοιπὸν τὴν ἐκεῖ σημείωσιν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΕΒΔΟΜΗ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ
 Ἰησοῦ, ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς
 Συναγωγῆς ὑπῆρχε. Καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας
 τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶ-
 κον αὐτοῦ, ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ, ὡς
 ἑτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπά-
 γειν αὐτόν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. Καὶ γυνή
 οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἑτῶν δώδεκα, ἥτις εἰς
 ἰατροὺς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυσεν
 ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι· προσελθοῦσα ὀπισθεν,
 ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παρα-
 χρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. Καὶ εἶπεν

ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἀψάμενός μου; Ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις· Τίς ὁ ἀψάμενός μου; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἦψατό μου τις· Ἐγὼ γὰρ ἔγνω δύναμιν ἐξελθούσαν ἀπ' ἐμοῦ. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνή, ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε, καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντός τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα· Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, πορεύου εἰς εἰρήνην· Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ Ἀρχισυναγώγου, λέγων αὐτῷ, ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μὴ σκύλλῃς τὸν Διδάσκαλον· Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐτῷ, λέγων· Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται· Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰμὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα· Ἐκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν· Ὁ δὲ εἶπε· Μὴ κλαίετε, οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει· Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν· Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησεν λέγων· Ἦ παῖς ἐγείρου· Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα· Καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν· καὶ ἐξέστησαν· οἱ γονεῖς αὐτῆς, ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν ἄνθρωπός τις, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Ἰάειρος, καὶ ἦτο

ἄρχων τῆς Συναγωγῆς, καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τὸν παρεκάλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν του. Διότι εἶχε θυγατέρα μονογενῆ, ὡς ἑτῶν δώδεκα, ἡ ὁποία ἀπέθνησκεν. Ἐνῶ δὲ ὑπῆγαινε, οἱ ἔχλοι τὸν συνέθλιβον. Καὶ μία γυνὴ ἡ ὁποία ἔπασχεν ἀπὸ ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, καὶ ἀφοῦ ἐδαπάνησεν εἰς τοὺς ἰατροὺς ὅλον τὸν βίον τῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ θεραπευθῇ ἀπὸ κανένα. Ἀφοῦ δὲ ἐπλησίασεν ὀπισθεν, ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ φορέματός του· καὶ παρευθὺς ἐστάθη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματός τῆς. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Ποῖος μὲ ἤγγισε; Καὶ ἐπειδὴ ὅλοι ἠρνοῦντο, ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἶπον· Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι σὲ συμπιέζουσι καὶ σὲ θλίβουσι, καὶ λέγεις· Ποῖος μου ἤγγισεν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μοῦ ἤγγισέ τις, διότι ἐγὼ ἐνόησα ὅτι ἐξῆλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν ἡ γυνὴ, ὅτι δὲν ἐκρύφθη, ἦλθε τρέμουσα, καὶ ἐπρόσπεσεν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν ἐνώπιον ὅλου τοῦ λαοῦ διὰ ποίαν αἰτίαν τὸν ἤγγισε, καὶ ὅτι παρευθὺς ἰατρεύθη. Ὁ δὲ εἶπεν εἰς αὐτήν· Θύγατερ, ἔχε θάρρος, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην. Ἐνῶ δὲ ἐλάλει, ἔρχεται τις ἀπὸ τοῦ Ἀρχισυναγώγου, καὶ τὸν λέγει, ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε, μὴ ἐνόχλει τὸν Διδάσκαλον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν, λέγων· Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε καὶ θὰ σωθῇ. Καὶ τότε ἐμβῆκεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ ἔμβῃ, εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς κόρης καὶ τὴν μητέρα. Ἐκλαιον δὲ ὅλοι καὶ τὴν ἐθρήνουν. Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε, διότι δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. Καὶ τὸν κατεγέλων, διότι ἤξευρον ὅτι ἀπέθανεν. Ἀλλ'

αὐτὸς ἀφοῦ ἐξέβαλεν ὅλους ἔξω, καὶ τὴν ἐπίασεν ἀπὸ τὴν χεῖρα, ἐφώναξε, λέγων, Κοράσιον, σηκώθητι. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμά της· καὶ ἀνέστη παρευθὺς, καὶ ἐπρόσταξε νὰ τὴν δώσωσι νὰ φάγῃ. Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ γονεῖς της. Ὁ δὲ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἰπωσιν εἰς κανένα τὸ γεγονός.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης περικοπῆς μανθάνομεν ὅτι ὅταν ἔχωμεν πίστιν σταθεράν εἰς τὸν Θεὸν ὅ,τι καὶ ἂν ζητήσωμεν παρ' αὐτοῦ ἀγαθὸν θὰ μᾶς τὸ δώσῃ· καὶ ἡ γυνὴ διὰ τῆς πίστεως ἐθεραπεύθη, καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἱαεῖρου διὰ τῆς πίστεως τοῦ πατρὸς της ἀνέστη.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΓΔΩ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὁρθῶς ἀπεκρίθης. Τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ. Ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἄνθρωπος τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν,

καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινε ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν, ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης, γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων, ἦλθε κατ' αὐτὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐσπλαγχνίσθη καὶ προσελθὼν κατέδυσσε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον. Ἐπιβίβας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια, ἔδωκε τὸ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ,τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με, ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν νομικός τις, καὶ πειράζων τὸν Ἰησοῦν, εἶπε· Διδάσκαλε, τί ἀφοῦ κάμω θὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπεν εἰς αὐτόν· Τί εἶνε γεγραμμένον εἰς τὸν νόμον; Πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· Θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου. Καὶ τὸν πλησίον σου ὡς τὸν ἑαυτὸν σου. Εἶπε δὲ εἰς αὐτόν, Ὁρθῶς ἀπεκρίθης. Τοῦτο κάμνε καὶ θὰ ζήσης. Ἄλλ' ἐκεῖνος θέλων νὰ δικαιωθῇ, εἶπεν εἰς τὸν Ἰησοῦν·

Καὶ τίς εἶνε ὁ πλησίον μου; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼν, καὶ περιέπεσεν εἰς ληστὰς, οἵτινες ἀφοῦ ἐγύμνωσαν αὐτὸν καὶ τὸν κατεπλήγωσαν, ἀνεχώρησαν, ἀφοῦ τὸν ἄφησαν ἡμιθανῆ. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁδόν. Καὶ ἀφοῦ τὸν εἶδε, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης, ἀφοῦ ἔφθασεν εἰς τὸν τόπον, ἤλθε καὶ εἶδε καὶ ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Σαμαρεῖτης δὲ τις ὁδοιπορῶν, ἤλθεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, καὶ ἀφοῦ τὸν εἶδεν εὐσπλαχνίσθη. Καὶ ἀφοῦ ἐπλησίασεν ἔδεσε τὰς πληγὰς του, ἀφοῦ ἔχυσεν ἐπάνω ἔλαιον καὶ αἶνον. Καὶ ἀφοῦ τὸν ἀνέβασεν εἰς τὸ ἴδιον κτῆνός του, τὸν ἔφερεν εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ τὸν ἐπεμελήθη. Καὶ τὴν ἐπαύριον, ὅτε ἐξήρχετο, ἐξέβαλε δύο δηνάρια καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τὸν ξενοδόχον, καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· Ἐπιμελήσου αὐτόν, καὶ ὅ,τι ἂν δαπανήσης περισσότερον, ἐγὼ ὅταν ἐπανέλθω, θὰ σοὶ τὸ δώσω. Ποῖος λοιπὸν ἀπὸ τούτων τρεῖς τούτους σοὶ φαίνεται ὅτι ἔγεινε πλησίον ἐκείνου ὅστις ἔπεσεν εἰς τοὺς ληστὰς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε τὸ ἔλεος εἰς αὐτόν. Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· Ὑπαγε, καὶ σὺ κάμνε ὁμοίως.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης περικοπῆς μανθάνομεν ὅτι ὀφείλομεν νὰ εὐεργετῶμεν τοὺς δυστυχεῖς χωρὶς νὰ ἐξετάζωμεν τὴν θρησκείαν καὶ τὸ γένος του, καὶ νὰ μὴ προσμένωμεν νὰ μᾶς ζητήσῃ τὴν βοήθειάν μας. Καθὼς ἔπραξεν ὁ Σαμαρεῖτης εἰς τὸν κακοποιηθέντα ἀπὸ τοὺς ληστὰς.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων· Τί ποιήσω; ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; Καὶ εἶπε· Τοῦτο ποιήσω, καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω· καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου, καὶ τὰ ἀγαθὰ μου. Καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· Ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίτις ἔσται; Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Ταῦτα λέγων, ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐτύχησαν τὰ χωράφια. Καὶ διελογίζετο εἰς τὸν ἑαυτὸν του, λέγων· Τί νὰ κάμω; διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς καρπούς μου. Καὶ εἶπε· Τοῦτο θὰ κάμω· Θὰ χαλάσω τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θὰ κατασκευάσω μεγαλητέρας, καὶ θὰ συνάξω ἐκεῖ ὅλα τὰ γεννήματά μου, καὶ τὰ ἀγαθὰ μου. Καὶ θὰ εἶπω εἰς τὴν ψυχὴν μου· Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ, εὐρισκόμενα εἰς τὰς ἀποθήκας διὰ πολλὰ ἔτη. Ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Θεός· Ἄφρον, ταύτην τὴν νύκτα ἀπαιτοῦσι τὴν ψυχὴν σου ἀπὸ σέ, ὅσα δὲ

ἡτοίμασας τίνος θὰ ᾔηε; Τοιουτοτρόπως θὰ καταντήσῃ ὅστις θησαυρίζει διὰ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς τὸν Θεόν. Ταῦτα λέγων, ἐφώναξε· Ὅστις ἔχει ὧτα ἵνα ἀκούῃ ἅς ἀκούῃ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου, τὴν ἀνοησίαν καὶ μωρίαν τοῦ πλουσίου. Ἐν ᾧ εἶχε τόσα ἀγαθὰ, ἀντὶ νὰ μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλα τὰ περιττά, αὐτὸς φροντίζει νὰ τὰ συνάξῃ ὅλα διὰ τὸν ἑαυτὸν του ὡς νὰ ᾔτο ἀθάνατος· ὁ Θεὸς ὅμως τὸν τιμωρεῖ, παραδίδων τὴν ψυχὴν του εἰς τοὺς δαίμονας τὴν ἰδίαν νύκτα.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἣν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς Σάββασι, καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἣν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ· καὶ ἣν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Ὦναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ Σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· Ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι. Ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύετε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου. Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· Ὑποκριτὰ, ἕκαστος ἡμῶν τῷ Σαββάτῳ οὐ

λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ, ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; Ταύτην δὲ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὔσαν, ἣν ἔδωκεν ὁ Σανανᾶς ἰδοῦ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου; καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γενομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐδίδασκεν ὁ Ἰησοῦς εἰς μίαν τῶν συναγωγῶν τὸ Σάββατον. Καὶ ἰδοὺ ἦτο γυνή τις ἡ ὁποία εἶχε πνεῦμα ἀσθενείας δέκα ὀκτὼ ἔτη, καὶ ἦτο συγκύπτουσα, καὶ δὲν ἠδύνατο παντελῶς νὰ ἀνακύψῃ. Ἀφοῦ δὲ εἶδεν αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξε, καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν· Γύναι εἶσαι ἡλευθερωμένη ἀπὸ τὴν ἀσθενείαν σου. Καὶ ἔβαλεν ἐπάνω αὐτῆς τὰς χεῖράς του· καὶ παρευθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἀρχισυναγωγός, θυμόνων ὅτι τὸ Σάββατον θεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν εἰς τὸν ὄχλον· Ἐξ ἡμέραι εἶνε εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε, εἰς αὐτὰς λοιπὸν ἔρχεσθε νὰ θεραπεύησθε, καὶ ὅχι τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Ἀπεκρίθη λοιπὸν εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· Ὑποκριτὰ, καθεὶς ἀπὸ σᾶς δὲν λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ, ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τὴν φάτνην, καὶ τὸν φέρει καὶ τὸν ποτίζει; Αὕτῃ δὲ ἥτις εἶνε θυγάτηρ τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ Σατανᾶς ἰδοῦ δέκα ὀκτὼ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῇ ἀπὸ τὸν δεσμὸν τοῦτον τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου; Καὶ ἐνῶ ἔλεγεν αὐτὰ, ὅλοι οἱ ἐναντίοι του κατη-

σχύνοντο, καὶ ὅλος ὁ λαὸς ἔχαιρε δι' ὅλα τὰ ἔνδοξα ἔργα ὅσα ἔκαμνεν αὐτός.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου, ὅτι ὁ Κύριός μας μισεῖ καὶ ἀποστρέφεται τὴν ὑπόκρισιν, δῆλα δὴ τὸ νὰ προσποιῇται τις τὸν εὐλαβῆ καὶ ἐνάρετον, καὶ κρυφίως νὰ πράττῃ κακὰς πράξεις. Διὰ τοῦτο ἀποφεύγετε τὴν ὑπόκρισιν διὰ νὰ μὴ τιμωρηθῇτε ὑπὸ τοῦ Κυρίου μας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγαν, καὶ ἐκάλεσε πολλούς. Καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἐρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστι πάντα. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· Ἀγρόν ἡγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν, καὶ ἰδεῖν αὐτόν. Ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· Ζεύγη βοῶν ἡγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά. Ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. Καὶ παραγενόμενος ὁ δούλος ἐκεῖνος, ἀπήγγειλε τῷ Κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης, εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀναπήρους, καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. Καὶ

εἶπεν ὁ δοῦλος· Κύριε γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δείπνου. Πολλοὶ γὰρ εἰσὶ κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἀνθρωπὸς τις ἔκαμε δείπνον μέγαν καὶ ἐκάλεσε πολλοὺς. Καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλόν του τὴν ὥραν τοῦ δείπνου νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς προσκεκλημένους· Ἐρχεσθε, ἐπειδὴ ἔλα εἶνε ἕτοιμα. Καὶ ἤρχισαν ὅλοι μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος εἶπεν εἰς αὐτόν· Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ τὸν ἴδω· σὲ παρακαλῶ, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἄλλος εἶπεν· Ἠγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ τὰ δοκιμάσω, σὲ παρακαλῶ, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἄλλος εἶπεν· Ἐνυμφεύθην γυναῖκα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω. Καὶ ἀφοῦ ἦλθεν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εἶπεν εἰς τὸν κύριόν του ὅλα αὐτά. Τότε ὠργίσθη ὁ οἰκοδεσπότης, καὶ εἶπεν εἰς τὸν δοῦλόν του· Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, καὶ ἔμβασον ἐδῶ τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς βεβλαμμένους καὶ τοὺς χωλοὺς καὶ τοὺς τυφλοὺς. Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· Κύριε, ἔγεινεν ὡς ἐπρόσταξας, καὶ εἶνε ἔτι τόπος. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τὸν δοῦλον· Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τοὺς φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον νὰ ἔμβωσιν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου.

Διότι σᾶς λέγω, ὅτι κἀνεῖς ἀπὸ ἐκείνους τοὺς προσκεκλημένους ἄνδρας δὲν θὰ γευθῇ ἀπὸ τὸ δεῖπνόν μου. Διότι πολλοὶ εἶνε προσεκεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε ὅτι ὅλοι οἱ προσκεκλημένοι εὗρον προφάσεις διὰ νὰ μὴ ὑπάγωσιν εἰς τὸ δεῖπνον. Τοιαύτας προφάσεις εὐρίσκουσι καὶ πολλοὶ χριστιανοὶ διὰ νὰ μὴ πηγαίνωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἢ νὰ μὴ κάμωσι πρᾶξιν ἀγαθὴν. Παρακαλεῖτε, τέκνα μου, τὸν Θεὸν ν' ἀποδιώκῃ ἀπὸ τὴν ψυχὴν σας πᾶσαν πρόφασιν εἰς τὸ νὰ μὴ πράξῃτε καλὸν ἔργον.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τινὰ κώμην, ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἑστησαν πόρρῳθεν. Καὶ αὐτοὶ ἤραν φωνὴν, λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ἰδὼν, εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες, ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ. Καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρεῖτης. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; Οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰμὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐνῶ εἰσῆρχετο ὁ Ἰησοῦς εἰς μίαν κώμην, τὸν ἀπῆντησαν δέκα ἄνθρωποι λεπροί, οἱ ὅποιοι ἐστάθησαν ἀπὸ μακράν. Καὶ αὐτοὶ ἐφώναξαν δυνατὰ, λέγοντες· Ἰησοῦ Ἐπιστάτα, ἐλέησόν μας. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ τοὺς εἶδεν, εἶπεν εἰς αὐτούς· Ὑπάγετε καὶ δείξατε τὸν ἑαυτὸν σας εἰς τοὺς ἱερεῖς. Καὶ ἐνῶ ὑπήγαινον ἐκαθαρίσθησαν. Εἷς δὲ ἀπὸ αὐτῶν, ἀφοῦ εἶδεν ὅτι ἰατρεύθη, ὑπέστρεψε καὶ μὲ φωνὴν μεγάλῃν ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Καὶ ἔπεσε κατὰ πρόσωπον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ τὸν ἠὺχαρίσται, καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρείτης. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη καὶ εἶπε· Δὲν ἐκαθαρίσθησαν δέκα; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ εἶνε; Δὲν εὗρέθησαν νὰ ὑποστρέψωσιν ἵνα δοξάσωσι τὸν Θεόν, εἰμὴ μόνον αὐτὸς ὁ ἀλλογενής. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· Σηκώθητι καὶ ὕπαγε, διότι ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Δέκα λεπροὶ ἐκαθαρίσθησαν, ἀλλ' εἷς μόνος ἐπέστρεψε καὶ ἠὺχαρίστησε τὸν Κύριόν μας διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ ἑκαστος ἄνθρωπος, τέκνα μου, εἴτε μικράν εἴτε μεγάλην εὐεργεσίαν λάβῃ ἀπὸ ἄλλον, χρεωστεῖ νὰ τὸν εὐχαριστῇ καὶ νὰ ἐνθυμῇται πάντοτε τὴν εὐεργεσίαν τὴν ὁποίαν ἔλαβεν· ἄλλως εἶνε καὶ λέγεται ἀγνώμων καὶ ἀχάριστος, καὶ θὰ τιμωρηθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε

ἀγαθὲ, τί ποιήσας, ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω;
 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐ-
 δεις ἀγαθός, εἰμὶ ἐγώ, ὁ Θεός· Τὰς ἐντολὰς οἶδας.
 Μὴ μοιχεύσης. Μὴ φονεύσης. Μὴ κλέψης. Μὴ ψευ-
 δομαρτυρήσης. Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μη-
 τέρα σου. Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ
 νεότητός μου. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
 αὐτῷ· Ἔτι ἐν σοὶ λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλη-
 σον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν
 οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ ἀκούσας
 ταῦτα, περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφό-
 δρα. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον,
 εἶπε· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰσε-
 λεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Εὐκοπώ-
 τερον γάρ ἐστι κάμηλον διὰ τριμαλῖας ῥαφίδος
 διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
 εἰσελθεῖν. Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες καὶ τίς δύνα-
 ται σωθῆναι; Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώ-
 ποις δυνατὰ ἐστί παρὰ τῷ Θεῷ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἐπειδὴ ἡ περικοπὴ αὐτὴ εἶνε ὁμοία μὲ τὴν τῆς ΙΕ΄.
 Κυριακῆς τοῦ Ματθαίου· ἐκεῖ ὑπάρχει ἡ παράφρασις καὶ
 ἡ κατάλληλος σημείωσις.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν τὸν
 Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχὼ, τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν
 ὁδὸν προσαιτῶν. Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομέ-

νου, ἐπυνθάνετο· Τί εἶη τοῦτο; Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται· καὶ ἐβόησε, λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ, ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτόν· ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐπερώτησεν αὐτόν, λέγων· Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε καὶ ἠκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν, ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐνῷ ἐπλησίαζεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ἱεριχὼν, συνέβη νὰ κάθηται πλησίον εἰς τὸν δρόμον ἓνας τυφλὸς ὁ ὁποῖος ἐζήτει ἐλεημοσύνην. Ἐπειδὴ δὲ ἤκουσεν ὅτι διέβαινε λαὸς πολλὸς, ἠρώτα· Τί εἶνε αὐτό; τὸν εἶπον δὲ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος διαβαίνει. Καὶ αὐτὸς ἐφώνηξε, λέγων· Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προπορευόμενοι τὸν ἐπέπληττον ἵνα σιωπήσῃ. Αὐτὸς ὅμως περισσότερον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαβὶδ ἐλέησόν με. Ἀφοῦ δὲ ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς, ἐπρόσταξε νὰ τὸν φέρωσιν εἰς αὐτόν. Ἀμα δὲ ἐπλησίασεν, τὸν ἠρώτησεν ὁ Χριστὸς λέγων· Τί θέλεις νὰ σὲ κάμω; ὁ δὲ τυφλὸς, Κύριε, νὰ ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτόν· Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Καὶ ἀμέσως ἀνέβλεψε καὶ ἠκολούθει αὐτὸν δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς, ἀφοῦ εἶδε τὸ θαῦμα, ἐδοξολόγησε τὸν Θεόν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε ὅτι, μολονότι ἐμπόδιζαν τὸν τυφλὸν νὰ μὴ παρακαλῇ τὸν Κύριόν μας, ἐκεῖνος περισσότερον τὸν παρεκάλει διὰ νὰ τὸν θεραπεύσῃ, διότι ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ τὸν θεραπεύσῃ. Καὶ ἡμεῖς, τέκνα μου, δὲν πρέπει νὰ ἐμποδιζώμεθα ἀπὸ κἀνὲν ἐμπόδιον ἢ δυσκολίαν ἀπὸ τὸ νὰ δοξολογῶμεν καὶ ὁμολογῶμεν τὸν Κύριόν μας, καὶ νὰ ζητῶμεν τὴν βοήθειάν του.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ.
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱερριχώ· καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος. Καὶ ἐζήτηει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι· καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομωρέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι δι' ἐκείνης ἐμελλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἰκῷ σου δεῖ με μέναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. Καὶ ἰδόντες ἅπαντες διεγόγγυζον, λέγοντες· Ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλύσαι. Σταθεὶς δὲ ὁ Ζακχαῖος, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἰδοὺ, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἰ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἰκῷ τούτῳ

ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν.
Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶ-
σαι τὸ ἀπολωλός.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν διέβαιναν ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱε-
ριχῶ, καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ὀνομάζετο Ζακχαῖος,
καὶ αὐτὸς ἦτο ἀρχιτελώνης καὶ πλούσιος. Καὶ ἐζήτει
νὰ ἰδῇ τὸν Ἰησοῦν ποῖος εἶνε· καὶ δὲν ἠδύνατο διὰ τὸν
ὄχλον, διότι ἦτο μικρὸς κατὰ τὸ ἀνάστημα. Καὶ ἔτρε-
ξεν ἐμπρός, καὶ ἀνέβη ἐπάνω εἰς συκομωρέαν, ἵνα τὸν
ἰδῇ, διότι ἀπ' ἐκεῖνον τὸν δρόμον ἔμελλε νὰ περάσῃ.
Καὶ καθὼς ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὁ Ἰησοῦς, καὶ
εἶδεν αὐτὸν ἐπάνω εἰς τὴν συκομωρέαν, εἶπεν εἰς αὐτόν·
Ζακχαῖε, κατὰβα ταχέως, διότι σήμερον πρέπει νὰ
μείνω εἰς τὴν οἰκίαν σου. Καὶ κατέβη ταχέως, καὶ τὸν
ὑπεδέχθη μετὰ χαρᾶς εἰς τὴν οἰκίαν του. Καὶ ἀφοῦ
εἶδον ὅλοι τοῦτο ἐγόγγυζον, λέγοντες, ὅτι εἰς ἁμαρτω-
λοῦ ἀνθρώπου οἰκίαν ἐμβῆκε νὰ καταλύσῃ. Ὁ Ζακχαῖος
δὲ ἐστάθη καὶ εἶπεν εἰς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν
ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδω εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ
ἐὰν ἐσυκοφάντησά τινα εἰς τι, τὸ ἀποδίδω τετραπλοῦν.
Εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι σήμερον ἔγεινε σω-
τηρία εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς τοῦ
Ἀβραάμ εἶνε. Διότι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ ζη-
τήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἐκ τῆς ἀναγνωστῆς περικοπῆς μανθάνομεν, τέ-
κνα μου, ὅτι διὰ νὰ λάβῃ ὁ Χριστιανὸς τὴν συγχώρησιν
τῶν ἁμαρτιῶν του παρὰ τοῦ Θεοῦ, πρέπει ὄχι μόνον

νά μετανοήσῃ εὐλκρινῶς, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποδώσῃ ὅσα
ξένα πράγματα ἐπῆρεν ἢ μὲ ἀπάτην, ἢ μὲ ἀδικίαν, ἢ
κρυφίως, ἢ καὶ μὲ βίαν, διότι ἐὰν δὲν ἐπιστρέψῃ τὸ
ξένον πρᾶγμα εἶνε ἀδύνατον νὰ λάβῃ συγχώρησιν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΚΤΗ Η ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ. ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄν-
θρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι·
ὁ εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἕτερος τελώνης· ὁ Φαρι-
σαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν, ταῦτα προσηύχετο·
Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὡσπερ οἱ
λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί,
ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ Τελώνης. Νηστεύω δις τοῦ Σαβ-
βάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ Τε-
λώνης μακρόθεν ἐστῶς, οὐκ ᾔθελεν οὐδὲ τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς εἰς τὸν Οὐρανὸν ἐπάραι· ἀλλ' ἔτυπτε
τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων· Ὁ Θεός ἱλάσθητί μοι
τῷ ἁμαρτωλῷ. Λέγω ὑμῖν· Κατέβη οὗτος δεδι-
καιομένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖνος. Ὅτι
πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ ταπει-
νῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Δύο ἄνθρωποι
ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν ἵνα προσευχηθῶσιν· ὁ εἷς ἦτο
Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος Τελώνης· ὁ Φαρισαῖος ἐστάθη
καὶ προσηύχετο καθ' ἑαυτὸν ταῦτα, τὰ ἐξῆς δηλαδὴ·
Σὲ εὐχαριστῶ Θεέ μου, ὅτι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ λοιποὶ
ἄνθρωποι ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ καθὼς αὐτὸς

ὁ Τελώνης. Νηστεύω δύο φορές τὴν ἑβδομάδα, καὶ ἀποδεκατίζω πάντα ὅσα ἔχω¹. Καὶ ὁ Τελώνης ἐστέκετο ἀπὸ μακρὰν καὶ δὲν ἤθελεν οὔτε τοὺς ὀφθαλμούς του νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν οὐρανόν· ἀλλ' ἔτυπτε τὸ στῆθός του, λέγων· Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Σᾶς λέγω, ὅτι κατέβη αὐτὸς εἰς τὸν οἶκόν του δεικναιωμένος μᾶλλον παρὰ ἐκεῖνος. Διότι πᾶς ὅστις ὑψώσῃ τὸν ἑαυτὸν του, θὰ ταπεινωθῇ, ὅστις δὲ ταπεινώσῃ τὸν ἑαυτὸν του θὰ ὑψωθῇ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου, ὅτι ὁ Κύριός μας μᾶς διδάσκει ν' ἀποφεύγωμεν τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ ν' ἀγαπῶμεν τὴν ταπείνωσιν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κύριός μας ἀγαπᾷ τὴν ταπείνωσιν καὶ ἀποστρέφεται τὴν ὑπερηφάνειαν, θ' ἀνταμείψῃ τοὺς ταπεινοὺς καὶ θὰ τιμωρήσῃ τοὺς ὑπερηφάνους καὶ φαντασμένους.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ. ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρὶ, Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λι-

(1) Δηλαδή ἔδιδε τὸ ἐν δέκατον εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ ὅσα εἶχε.

μὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμφεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοῖρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων, ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι. Καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν, εἶπε· Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῶ ἀπόλλυμαι. Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἔτι δὲ μακρὰν αὐτοῦ ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη. Καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας. Καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν. Ὅτι ὁ υἱός μου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱός αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ, καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν. Καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παιδῶν ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει· καὶ ἔθυσεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόσχον

τὸν σιτευτὸν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὁργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν, παρεκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· Ἴδου τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν. Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὐρέθη.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ ὁ νεώτερος εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του, Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνάλογόν μου ἐκ τῆς περιουσίας. Καὶ ὁ πατήρ, διεμοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντά του. Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἀφοῦ ἐσύναξεν ὅλα ὁ νεώτερος υἱὸς, ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ ἐκεῖ κατεξώδευσε τὴν περιουσίαν του, διότι ἔζη ἀσώτως. Ἀφοῦ δὲ τὰ ἐξώδευσεν ὅλα, ἔγεινε πείνα μεγάλη εἰς ἐκείνην τὴν χώραν, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερεῖται. Τότε ὑπῆγε καὶ προσεκολλήθη εἰς ἓνα πολίτην τῆς χώρας ἐκείνης, ὅστις τὸν ἔστειλεν εἰς τοὺς ἀγρούς του ἵνα βόσκη χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν του ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα τὰ ὅποια ἔτρωγον οἱ χοῖροι. Καὶ κάνεις δὲν τὸν ἔδιδεν μήτε ἀπὸ αὐτά. Ἐπειδὴ δὲ ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, εἶπε· Πόσοι μισθωτοὶ τοῦ πατρός

μου περισσεύουσιν ἄρτου, καὶ ἐγὼ ἐδῶ χάνομαι ἀπὸ τὴν πείναν. Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ ὑπάγω εἰς τὸν πατέρα μου, καὶ θὰ τὸν εἶπω· Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου· κάμε με ὡς ἓνα τῶν μισθωτῶν σου. Καὶ ἐσηκώθη καὶ ἦλθεν εἰς τὸν πατέρα του. Ἐνῶ δὲ ἦτο ἀκόμη μακρὰν, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ του, καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ ἔτρεξε καὶ ἔπεσεν εἰς τὸν τράχηλόν του καὶ τὸν κατεφίλησεν. Εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὁ υἱός· Πάτερ ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου. Καὶ ὁ πατήρ εἶπεν εἰς τοὺς δούλους του· Φέρετε ἔξω τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατέ τον, καὶ δότε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρά του, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας του. Καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν ¹, καὶ σφάζατέ τον ἵνα φάγωμεν καὶ εὐφρανθῶμεν. Διότι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦτο καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται. Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερός του υἱός εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ καθὼς ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν καὶ χορούς. Καὶ ἐπροσκάλεσεν ἓνα ἀπὸ τοὺς δούλους καὶ τὸν ἠρώτησε τί εἶναι αὐτά. Ὁ δὲ εἶπεν εἰς αὐτὸν, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦλθε καὶ ἐσφαξε ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, διότι τὸν ἀπῆλαυσε ὕγιῃ. Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐκβῆκε λοιπὸν ὁ πατήρ του, καὶ τὸν παρεκάλει. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του· Ἰδοὺ τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ δὲν παρέβην τὴν ἐντολήν σου, καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ

(1) Θερευτήρι.

ἐρίφιον ἔδωκας ποτὲ, ἵνα εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου. Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου αὐτὸς, ὁ ὁποῖος κατέφαγεν ὅλον τὸν βίον σου εἰς τὰς ἀσωτείας, ἦλθεν, ἔσφαξες δι' αὐτὸν τὸν μόνον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ πατὴρ εἶπεν εἰς αὐτόν· Τέκνον, σὺ πάντοτε εἶσαι μὲ ἐμὲ, καὶ τὰ ἰδικά μου ὅλα εἶναι ἰδικά σου. Ἐπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦτο καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὗρέθη.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, πόσα δεινὰ καὶ δυστυχίας ὑπέφερεν ὁ ἄσωτος υἱὸς ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τὴν πατρικὴν του οἰκίαν. Προσέχετε λοιπόν, τέκνα μου, νὰ μὴ ἀπομακρύνῃσθε ἀπὸ τὸν πατρικόν σας οἶκον καὶ νὰ φυλάττῃτε τὰς συμβουλὰς καὶ καὶ νουθεσίας τῶν γονέων σας, διὰ νὰ μὴ πάθῃτε ὅσα ἔπαθεν ὁ ἄσωτος. Ἐὰν δέ ποτε ὑποπέσητε εἰς κἀνὲν σφάλμα, ἀμέσως πρέπει νὰ μετανοήσητε καὶ νὰ ζητήσητε συγχώρησιν καὶ παρὰ τῶν γονέων σας καὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος. Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι, μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. Καὶ συναχθῇσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐριφίων. Καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. Τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς

ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πα-
 τρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν
 βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Ἐπείνασα γὰρ,
 καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ
 μοι· ξένος ἦμην, καὶ συνηγάγετέ μοι· γυμνός,
 καὶ περιεβάλετέ με· ἡσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ
 με· ἐν φυλακῇ ἦμην, καὶ ἤλθετε πρὸς με. Τότε
 ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· Κύριε,
 πότε σέ εἶδομεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ δι-
 ψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν; πότε δέ σε εἶδομεν ἀσθε-
 νῇ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ; Καὶ ἀπο-
 κριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν·
 Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου
 τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τότε ἐρεῖ καὶ
 τοῖς ἐξ εὐωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατη-
 ραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον
 τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. Ἐπείνασα
 γὰρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ
 οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ
 μοι, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με· ἀσθενὴς καὶ
 ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. Τότε ἀπο-
 κριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· Κύριε, πότε
 σέ εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυ-
 μνόν, ἢ ἀσθενῇ, ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν
 σοι; Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς, λέγων· Ἀμὴν
 λέγω ὑμῖν, Ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων
 τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. Καὶ ἀπε-
 λεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι
 εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μὲ

τὴν δόξαν του καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μὲ αὐτὸν, τότε
 θὰ καθίσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης του, καὶ θὰ συνα-
 χθῶσιν ἔμπροσθέν του ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ θὰ χωρήσῃ αὐ-
 τοῦς ἀπ' ἀλλήλων, καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρό-
 βата ἀπὸ τὰ ἐρίφια. Καὶ θὰ στήσῃ τὰ μὲν πρόβατα ἐκ
 δεξιῶν του, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἀριστερῶν του. Τότε ὁ
 βασιλεὺς θὰ εἴπῃ εἰς ἐκείνους οἵτινες θὰ ἦναι ἀπὸ τὰ
 δεξιά του· Ἐλθετε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου,
 κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην διὰ σᾶς βασιλείαν
 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Διότι ἐπείνασα, καὶ μοι ἐδώ-
 κατε νὰ φάγω, ἐδίψασα, καὶ μὲ ἐποτίσατε· ξένος ἤμην,
 καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ μὲ ἐνεδύσατε· ἡσθέ-
 νησα, καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε
 πρὸς με. Τότε θὰ ἀποκριθῶσιν εἰς αὐτὸν οἱ δίκαιοι λέ-
 γοντες· Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν,
 ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; Πότε δέ σε εἶδομεν ξένον,
 καὶ ἐφιλοξενήσαμεν; ἢ γυμνὸν καὶ ἐνεδύσαμεν; Πότε
 δέ σε εἶδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς
 σέ; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς θὰ εἴπῃ εἰς αὐτούς· Ἀλη-
 θῶς σᾶς λέγω, Καθ' ὅσον ἐκάματε εἰς ἓνα ἀπὸ τούτους
 τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐλαχίστους, εἰς ἐμὲ τὸ ἐκά-
 μετε. Τότε θὰ εἴπῃ καὶ εἰς τοὺς ἀπὸ τὰ ἀριστερά· Ὑπά-
 γετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον,
 τὸ ὅποιον εἶναι ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον, καὶ διὰ
 τοὺς ἀγγέλους του. Διότι ἐπείνασα, καὶ δὲν μοι ἐδώ-
 κατε νὰ φάγω, ἐδίψασα, καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε, ξένος
 ἤμην, καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνός, καὶ δὲν μὲ
 ἐνεδύσατε· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέ-
 φθητε. Τότε θὰ ἀποκριθῶσιν εἰς αὐτὸν καὶ αὐτοὶ λέ-

γοντες· Κύριε, πότε σὲ ἴδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνόν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν; Τότε θὰ ἀποκριθῇ εἰς αὐτοὺς, λέγων, Ἀληθῶς σὰς λέγω, Καθ' ὅσον δὲν ἐκάμετε εἰς ἓνα ἀπὸ τούτους τοὺς ἐλαχίστους, οὐδὲ εἰς ἐμὲ ἐκάμετε. Καὶ θὰ ἀπέλθωσιν αὐτοὶ μὲν εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν περιγράφεται πῶς θὰ γείνη ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου μας, ὅτε θὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς. Εἰς αὐτὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου, τί θὰ εἶπῃ εἰς τοὺς δικαίους, καὶ τί εἰς τοὺς ἁμαρτωλοὺς. Πόσον εὐχάριστα εἶνε τὰ πρὸς τοὺς δικαίους λόγια τοῦ Κυρίου μας, καὶ πόσον φρικτὰ καὶ πικρὰ τὰ πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς. Εὐχομαι, τέκνα μου, ν' ἀξιωθῶμεν ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ν' ἀκούσωμεν τὰ μακάρια ἐκεῖνα λόγια τοῦ Κυρίου μας, καὶ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΟΦΑΓΟΥ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος. Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε, ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί. Ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἀμήν λέγω ὑμῖν,

ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι. Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ· ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν, οὐδὲ κλέπτουσιν· ὅπου γὰρ ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος. Ἐὰν συγχωρήσητε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματά των, θὰ συγχωρήσῃ καὶ ὁ πατήρ σας τὰ πταίσματά σας. Ἐὰν ὅμως δὲν συγχωρήσητε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματά των, μήτε ὁ πατήρ σας θὰ συγχωρήσῃ τὰ πταίσματά σας. Καὶ ὅταν νηστεύητε μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποὶ· διότι ἀφανίζουν εἰς τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ἵνα φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουσιν· ἀληθῶς σᾶς λέγω ὅτι ἀπέχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν των. Σὺ ὅμως ὅταν νηστεύῃς, ἄλειψον τὴν κεφαλὴν σου, καὶ νίψον τὸ πρόσωπόν σου, ἵνα μὴ φανῇς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλ' εἰς τὸν πατέρα σου, ὅστις εἶνε εἰς τὸ κρυπτόν· καὶ ὁ πατήρ σου ὅστις βλέπει εἰς τὸ κρυπτόν θὰ σοὶ ἀποδώσῃ εἰς τὸ φανερόν. Μὴ θησαυρίζητε διὰ τὸν ἑαυτὸν σας θησαυροὺς ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ὅπου σκώληξ καὶ σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διατρυποῦσι καὶ κλέπτου-

σιν. Ἀλλὰ θησαυρίζετε διὰ τὸν ἑαυτὸν σας θησαυροὺς εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅπου οὔτε σκώληξ, οὔτε σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται δὲν διατρυποῦσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. Ἐπειδὴ ὅπου εἶνε ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θὰ ᾔηνε καὶ ἡ καρδία σας.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν περικοπὴν ταύτην μᾶς διδάσκει ὁ Κύριός μας ὅτι πρέπει νὰ συγχωρῶμεν ἐκείνους οἱ ὅποιοι πταίουν εἰς ἡμᾶς, διὰ νὰ συγχωρῇ καὶ αὐτὸς τὰς ἁμαρτίας μας. Πρὸς τούτοις μᾶς διδάσκει πῶς πρέπει νὰ νηστεύωμεν, διὰ νὰ ὠρελώμεθα καὶ σωματικῶς καὶ ψυχικῶς.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΩΤΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ εὗρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βησθαῖδᾶ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὗρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὁν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ Προφῆται, εὗρήκαμεν Ἰησοῦν, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ· Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶνε; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἐρχου καὶ ἶδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης· ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῇν, εἰδόν σε.

Ἀπεκρίθη Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι, εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγότα, καὶ τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὗρίσκει τὸν Φίλιππον καὶ τὸν λέγει, ἀκολούθει μοι. Ἦτο δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ τὴν Βησθαῖδαν ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Ἀνδρέου καὶ τοῦ Πέτρου. Εὗρίσκει δὲ ὁ Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ τὸν λέγει· Ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸν νόμον καὶ οἱ Προφῆται, εὗρήκαμεν Ἰησοῦν, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ ὅστις εἶναι ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ναθαναήλ· Δύναται ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ νὰ ᾔνε τι ἀγαθόν; Λέγει εἰς αὐτὸν ὁ Φίλιππος· Ἐρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ὅστις ἤρχετο εἰς αὐτὸν, καὶ λέγει δι' αὐτόν. Ἴδου ἀληθοῦς Ἰσραηλῆτης, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ὑπάρχει δόλος. Λέγει εἰς αὐτὸν ὁ Ναθαναήλ· Ἀπὸ ποῦ με γνωρίζεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· Προτοῦ σὲ φωνάξῃ ὁ Φίλιππος, ἐνῷ ἦσουν ὑποκάτω εἰς τὴν συκῆν, σὲ εἶδον. Ἀπεκρίθη ὁ Ναθαναήλ καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ἰησοῦν· Ῥαββί, σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· Ἐπειδὴ σὲ εἶπα ὅτι σὲ εἶδον ὑποκάτω εἰς τὴν συκῆν, πιστεύεις; μεγαλύνει

ἀπὸ ταῦτα θὰ ἴδῃς. Καὶ λέγει εἰς αὐτόν· Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ἴδετε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ν' ἀναβαίνωσι καὶ νὰ καταβαίνωσιν ἐπάνω εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Καὶ ἀπὸ τὴν περικοπὴν ταύτην βεβαιουῖσθε, τέκνα μου, ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε πανταχοῦ παρὼν· Ὁ Κύριός μας μολονότι ὡς ἄνθρωπος δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ ὅτι ὁ Ναθανὰήλ ἦτο ὑπὸ συκῆν ὅταν τὸν ἐκάλεσεν ὁ Φίλιππος, μολαταῦτα καθὼ Θεὸς πανταχοῦ παρὼν τὸν εἶδε. Προσέχετε λοιπὸν εἰς τὰς πράξεις καὶ τοὺς λόγους σας, διότι ὁ Θεὸς καὶ σὰς βλέπει καὶ σὰς ἀκούει ὅσον κρυφὰ καὶ ἂν τὰς κάμψετε, ἢ μυστικὰ λέγετε τοὺς λόγους σας· ὁ Θεὸς βλέπει καὶ τὰ ἀπόκρυφα τῆς καρδίας μας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ, καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι, καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοὶ, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτόν, παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων, καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες, χαλῶσι τὸν κράββατον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δέ τινες τῶν Γραμματέων, ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ δια-

λογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰμὴ εἷς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ, ὅτι οὕτω διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγχειραι, καὶ ἄρὸν σου τὸν κράββατον καὶ περιπάτει. Ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας, (λέγει τῷ παραλυτικῷ)· Σοὶ λέγω, ἔγχειρε, καὶ ἄρὸν τὸν κράββατόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων. Ὡστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν, λέγοντες· ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Καπερναοὺμ, καὶ ἅμα ἠκούσθη ὅτι εἶνε εἰς τὴν οἰκίαν, εὐθὺς συνήχθησαν πολλοί, ὥστε δὲν ἐχώρουν πλέον αὐτοὺς οὐδὲ τὰ πρόθυρα· καὶ ἐκήρυττεν εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται εἰς αὐτὸν φέροντες παραλυτικόν, ὅστις ἐβαστάζετο ὑπὸ τεσσάρων· Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠμπόρουσαν νὰ πλησιάσωσιν εἰς αὐτὸν ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἐχάλασαν τὴν στέγην ὅπου ἦτο, καὶ ἀφοῦ διετρύπησαν καταβιβάζουσι τὸν κράββατον, ἐπάνω εἰς τὸν ὅποιον κατέκειτο ὁ παραλυτικός. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν των, λέγει εἰς τὸν παραλυτικόν· Τέκνον, σοὶ εἶναι συγχωρημέναι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δὲ τινες ἀπὸ τοὺς

Γραμματεῖς ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διελογίζοντο εἰς τὰς καρδίας των. Διὰ τί αὐτὸς λαλεῖ τοιαύτας βλασφημίας; ποῖος εἰμπορεῖ νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ εἰς ὁ Θεός; Καὶ εὐθὺς ἐνόησεν ὁ Ἰησοῦς μὲ τὸ πνεῦμά του ὅτι τοιούτοτρόπως διαλογίζονται εἰς τὸν ἑαυτὸν των, εἶπεν εἰς αὐτούς· Διὰ τί διαλογίζεσθε ταῦτα εἰς τὰς καρδίας σας; Τί εἶνε εὐκολώτερον νὰ εἶπω εἰς τὸν παραλυτικόν, εἶνε συγκεχωρημέναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἶπω, Σηκώθητι καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; Ἀλλ' ἵνα γνωρίσητε ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (λέγει εἰς τὸν παραλυτικόν.) Εἰς σὲ λέγω, Σηκώθητι, ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν οἰκίαν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθὺς, καὶ ἐσήκωσε τὸν κράββατον, καὶ ἐξῆλθεν ἐνώπιον ὅλων· ὥστε ὅλοι ἐθαύμαζον καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, ὅτι οὐδέποτε εἶδομεν τοιαῦτα.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Τὸ θαῦμα τοῦτο διηγεῖται καὶ ὁ Ματθαῖος εἰς τὴν 5^η. Κυριακὴν· ἐκεῖ λοιπὸν ἐγράφησαν ὅσα ἔπρεπε.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΡΙΤΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

(ἡ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως.)

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρnisάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρόν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν. Ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγ-

γελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυθῇ με, καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅστις θέλει νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν του, καὶ ἅς με ἀκολουθῇ. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του, θὰ τὴν ἀπολέσῃ· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν του δι' ἐμέ καὶ διὰ τὸ Εὐαγγέλιον, αὐτὸς θὰ τὴν σώσῃ. Ἐπειδὴ τί θὰ ὠφελήσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν του; Διότι ὅστις αἰσχυθῇ δι' ἐμέ καὶ διὰ τοὺς λόγους μου εἰς τὴν γενεάν ταύτην τὴν μοιχαλίδα καὶ ἁμαρτωλὸν, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ αἰσχυθῇ δι' αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ με τὴν δόξαν τοῦ Πατρὸς του μετὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. Καὶ ἔλεγεν εἰς αὐτούς· Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἶνε τινες ἀπὸ τοὺς ἱσταμένους ἐδῶ, οἱ ὅποιοι δὲν θὰ ἀποθάνωσιν ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ νὰ ἔλθῃ με δύναμιν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν μᾶς διδάσκει ὁ Κύριός μας νὰ καταφρονῶμεν ὅλα τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μας διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μας. Καὶ τῷ ὄντι, τέκνα μου, τί θὰ ὠφελήσῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, ἐὰν κερδίσῃ ὅλον τὸν κόσμον καὶ βλάψῃ τὴν ψυχὴν του μὲ κακὰς πράξεις.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων· Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλλαν, καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου, ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, λέγει· Ὡ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. Καὶ ἤνεγκαν αὐτόν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτόν, εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστίν, ὥς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· Παιδιόθεν. Καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε, καὶ εἰς ὕδατος, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ, Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγε· Πιστεύω,

Κύριε, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὁ ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω· Ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. Καὶ κράξαν, καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὥσει νεκρὸς, ὥστε πολλοὺς λέγειν, ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρός, ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν· Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες, παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γινῶ. Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθεὶς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπός τις ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀφοῦ ἐγονυπέτησεν εἰς αὐτόν εἶπε· Διδάσκαλε, ἔφερον τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ὁ ὁποῖος ἔχει πνεῦμα ἄλαλον. Καὶ ὅπου τὸν πιάσῃ, τὸν σπαράττει· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας του, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον εἰς τοὺς μαθητάς σου νὰ τὸ ἐκβάλωσιν, ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσαν. Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς εἰς αὐτόν, λέγει· Ὡ γένεα ἀπιστος, ἕως πότε θὰ ἦμαι μὲ σᾶς; ἕως πότε θὰ σᾶς ὑποφέρω; φέρετέ τον εἰς ἐμέ. Καὶ τὸν ἔφεραν

εἰς αὐτόν· καὶ ὡς τὸν εἶδεν, εὐθὺς τὸ πνεῦμα ἐσπάρα-
 ξεν αὐτόν, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἐκυλίετο ἀφρί-
 ζων. Καὶ ἠρώτησε τὸν πατέρα του· Πόσος καιρὸς εἶνε
 ἀφοῦ τὸ ἔπαθε; Ὁ δὲ πατὴρ εἶπε· Παιδιόθεν. Καὶ πολ-
 λάκις τὸν ἔρριψε καὶ εἰς τὸ πῦρ καὶ εἰς τὰ ὕδατα ἵνα
 τὸν ἀπολέσῃ· ἀλλ' ἐὰν δύνασαι τι, βοήθησόν μας, εὐ-
 σπλαγχνισθεῖς εἰς ἡμᾶς. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτόν
 τό· Ἐὰν δύνασαι νὰ πιστεύσῃς, ὅλα εἶναι δυνατὰ εἰς
 τὸν πιστεύοντα. Καὶ εὐθὺς ἔκραξεν ὁ πατὴρ τοῦ παι-
 δίου μετὰ δακρύων, καὶ ἔλεγε· Πιστεύω, Κύριε, βοήθει
 μοι εἰς τὴν ἀπιστίαν μου. Ἀφοῦ δὲ εἶδεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι
 ἔτρεχε πολὺς ὄχλος, ἐπετίμησε τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα,
 λέγων εἰς αὐτό· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν ἐγὼ
 σὲ προστάζω, ἐξέλθε ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μὴ εἰσέλθῃς πλέον
 εἰς αὐτόν. Καὶ τὸ πνεῦμα ἀφοῦ ἔκραξε καὶ τὸν ἐσπάρ-
 αξε πολὺ, ἐξῆλθε· καὶ ἔγινεν ὡς νεκρὸς, ὥστε πολλοὶ
 ἔλεγον ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ τὸν ἐπίασεν
 ἀπὸ τὴν χεῖρα, τὸν ἤγειρε, καὶ ἐσηκώθη. Καὶ ὅτε ἐμβῆ-
 καν εἰς τὸν οἶκον, οἱ μαθηταὶ τὸν ἠρώτων κατ' ἰδίαν·
 Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ τὸ ἐκβάλωμεν; Καὶ
 εἶπεν εἰς αὐτούς· Τοῦτο τὸ γένος δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ
 μὲ κἀνένα ἄλλον τρόπον, εἰμὴ μὲ τὴν προσευχὴν καὶ
 μὲ τὴν νηστείαν. Καὶ ἀφοῦ ἐξῆλθον ἀπ' ἐκεῖ, διέβαινον
 διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ δὲν ᾔθελε νὰ τὸ μάθῃ κἀνεὶς.
 Διότι ἐδίδασκε τοὺς μαθητάς του, καὶ ἔλεγεν εἰς αὐ-
 τοὺς, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας
 ἀνθρώπων, οἵτινες θὰ τὸν θανατώσωσι, καὶ ἀφοῦ θανα-
 τωθῇ τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἀναστῇ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Τὸ θαῦμα τοῦτο διηγεῖται καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος εἰς τὴν Ι΄. Κυριακὴν. Ἐκεῖ ἐσημειώθησαν τὰ δέοντα.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΕΜΤΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. Ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς Γραμματεῦσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι· καὶ ἐμπαΐξουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα, ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν, ποιήσης ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δός ἡμῖν, ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε, δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον, δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριον, ὃ ἐγὼ πίνω, πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ

ἔστιν ἑμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, λέγει αὐτοῖς· Οἴδατε, ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ἡμῶν διάκονος, καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητάς του, καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς λέγῃ ὅσα ἐμελλον νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν. "Οτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς Γραμματεῖς, καὶ θὰ τὸν καταδικάσωσιν εἰς θάνατον, καὶ θὰ τὸν παραδώσωσιν εἰς τὰ ἔθνη. Καὶ θὰ τὸν ἐμπαίξωσι, καὶ θὰ τὸν δείρωσι, καὶ θὰ τὸν πτύσωσι, καὶ θὰ τὸν θανατώσωσι, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἀναστηθῇ. Τότε ἔρχονται εἰς αὐτόν ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τὸν εἶπον· Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ κάμῃς εἰς ἡμᾶς ὅ,τι ζητήσωμεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς· Τί θέλετε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς; Οἱ δὲ εἶπον εἰς αὐτόν· Δός μας νὰ καθήσωμεν εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν σου ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς· Δὲν ἤξεύρετε τί ζητεῖτε· Δύνασθε νὰ πίνητε τὸ ποτήριον, τὸ

ὅποιον ἐγὼ πίνω, καὶ νὰ βαπτισθῇτε τὸ βάπτισμα, τὸ ὅποιον ἐγὼ βαπτίζομαι; Αὐτοὶ δὲ εἶπον· Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς· Τὸ μὲν ποτήριον, τὸ ὅποιον ἐγὼ πίνω, θὰ πίνητε· καὶ τὸ βάπτισμα, τὸ ὅποιον ἐγὼ βαπτίζομαι, θὰ βαπτισθῇτε. Τὸ νὰ καθήσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶνε ἰδικόν μου νὰ τὸ δώσω· ἀλλ' εἰς ὅσους εἶνε ἡτοιμασμένον. Καὶ ἀφοῦ ἤκουσαν οἱ δέκα ἤρχισαν νὰ ἀγανακτῶσι διὰ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφοῦ τοὺς ἐπροσκάλεσε τοὺς λέγει· Ἐξεύρετε, ὅτι ὅσοι νομίζουσιν ὅτι εἶνε ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, τὰ κατακυριεύουσι, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν τὰ κατεξουσιάζουσιν. Ὅμως δὲν θὰ ᾔηε εἰς ἐσᾶς τοιοῦτοτρόπως. Ἀλλ' ὅστις θέλῃ νὰ γίνῃ μέγας εἰς ἐσᾶς, θὰ ᾔηε ὑπηρετῆς σας. Καὶ ὅστις ἀπὸ σας θέλει νὰ γείνη πρῶτος, θὰ ᾔηε ὅλων δοῦλος· Διότι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ νὰ ὑπηρετήσῃ, καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ λύτрон ἀντὶ πολλῶν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν περικοπὴν ταύτην παρατηρεῖτε, τέχνα μου, ὅτι ὁ Κύριός μας προλέγει εἰς τοὺς μαθητάς του ἐν πρὸς ἐν ὅσα ἐμελλε νὰ πάθῃ, διὰ νὰ μὴ δειλιάσωσιν ὅταν τὰ ἴδωσιν. Συνιστᾷ καὶ πάλιν τὴν ταπείνωσιν, καὶ καταδικάζει τὴν ὑπερηφάνειαν· διότι ἡ μὲν ταπείνωσις σώζει τὸν Χριστιανόν, ἡ δὲ ὑπερηφάνεια τὸν καταδικάζει.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγει-
 ρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ,
 καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἰς ἡν τῶν
 συνανακειμένων αὐτῷ. Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα
 λίτρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε
 τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν
 αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ
 τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου. Λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μα-
 θητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ
 μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· Διὰ τί τοῦτο τὸ μῦρον
 οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτω-
 χοῖς; Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν
 ἐμέλλεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσ-
 σόχομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. Εἶ-
 πεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἀφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν
 τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. Τοὺς πτω-
 χοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ
 πάντοτε ἔχετε. Ἐγὼ οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν
 Ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ ἐστι, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰη-
 σοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν
 ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν· ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς
 ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι'
 αὐτὸν ὑπήγον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπιστευον εἰς
 τὸν Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύριον, ὄχλος πολὺς, ὁ ἐλθὼν
 εἰς τὴν ἑορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς
 εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων,
 καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ ἔκραζον·

Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Εὐρών δὲ ὁ Ἰησοὺς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὸ, καθὼς ἐστι γεγραμμένον· Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοὺς, τότε ἐμνήσθησαν, ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος, ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν πεποιηχέναι τὸ σημεῖον.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοὺς εἰς τὴν Βηθανίαν, ὅπου ἦτο ὁ Λάζαρος ὁ ἀποθανών, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Καὶ ἔκαμον εἰς αὐτὸν δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα ὑπηρετεῖ. Ὁ δὲ Λάζαρος ἦτο εἰς ἀπὸ τοὺς συγκαθημένους μετ' αὐτοῦ. Τότε ἡ Μαρία ἐπῆρε μίαν λίτραν μύρου νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου, καὶ ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μετὰς τρίχας τῆς ἐσπόγγισε τοὺς πόδας του· ἡ δὲ οἰκία ἐγένευσεν ἀπὸ τὴν ὁσμὴν τοῦ μύρου. Λέγει λοιπὸν εἰς ἀπὸ τοὺς μαθητάς του, ὁ Ἰούδας τοῦ Σίμωνος ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις ἔμελλε νὰ τὸν παραδώσῃ· Διὰ τί τοῦτο τὸ μῦρον δὲν ἐπωλήθη τριακόσια δηνάρια καὶ ἐδόθη εἰς τοὺς πτωχοὺς; Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοὺς· Ἄφες αὐτὴν διότι εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τὸ ἐφύλαξε. Διότι τοὺς πτωχοὺς ἔχετε πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ ὅμως δὲν ἔχετε

πάντοτε. Ἐμαθε δὲ ὁ πολὺς ὄχλος ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ὅτι εἶνε ἐκεῖ, καὶ ἤλθον ὄχι διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα ἰδῶσι καὶ τὸν Λάζαρον, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Ἐσυμβουλευθήσαν δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς, ἵνα θανατώσωσι καὶ τὸν Λάζαρον. Διότι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ὑπήγαινον δι' αὐτὸν, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τὴν ἐπαύριον ὁ πολὺς ὄχλος, ὅστις ἤλθεν εἰς τὴν ἑορτὴν, ἐπειδὴ ἤκουσαν ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βατὰ τῶν φοινίκων καὶ ἐκβῆκαν εἰς προὔπάντησίν του καὶ ἔκραζον· Ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Εὗρε δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς αὐτὸ καθὼς εἶνε γεγραμμένον· «Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών, ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.» Αὐτὰ ὅμως δὲν ἐνόησαν οἱ μαθηταὶ του κατ' ἀρχάς, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐνεθυμήθησαν ὅτι ταῦτα ἦσαν γεγραμμένα δι' αὐτὸν, καὶ ταῦτα ἔκαμον εἰς αὐτόν. Ἐμαρτύρει λοιπὸν ὁ ὄχλος, ὅστις ἦτο μὲ αὐτόν, ὅτι ἐφώναξε τὸν Λάζαρον ἀπὸ τὸ μνημεῖον καὶ τὸν ἀνέστησεν ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Διὰ τοῦτο καὶ τὸν προὔπνήτησεν ὁ ὄχλος, διότι ἤκουσεν ὅτι ἔκαμεν αὐτὸ τὸ θαῦμα.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν περικοπὴν ταύτην περιγράφεται ἡ ὑποδοχὴ τὴν ὁποίαν ἔκαμον εἰς τὸν Κύριόν μας ὅταν εἰσῆρχετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διότι εἶχον μάθει ὅτι ἀνέστησε τὸν Λάζαρον. Τοιοῦτοτρόπως πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ ὑποδεχώμεθα τὸν Κύριόν μας ὅταν μεταλαμβάνωμεν. Νὰ ἐξομολογώμεθα δῆλα δὴ εἰλικρινῶς μετανοοῦντες διὰ τὰς ἁμαρτίας μας· ἡ εἰλικρινὴς μετάνοια καὶ ἡ ἀληθὴς

ἐξομολόγησις εἶνε τὰ βατὰ μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ὑποδεχθῶ-
μεν τὸν Κύριόν μας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐ-
ρανόν, εἰμὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ καθὼς
Μωσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως
ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱόν τοῦ ἀνθρώπου· ἵνα πᾶς ὁ
πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόλутαι, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν
αἰώνιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον,
ὥστε τὸν Υἱόν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα
πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόλутαι, ἀλλ' ἔχῃ
ζωὴν αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱόν
αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ'
ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Οὐδεὶς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν, εἰμὴ
ἐκεῖνος ὅστις κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου, ὁ ὁποῖος εἶνε εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ καθὼς ὁ
Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν εἰς τὴν ἐρημον, τοιοῦτοτρόπως
πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἵνα μὴ ἀπολε-
σθῇ πᾶς ὅστις πιστεύει εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν
αἰώνιον. Διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον ὥστε
ἔδωκε τὸν μονογενῆ Υἱόν του, ἵνα μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς
ὅστις πιστεύει εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

Ἐπειδὴ δὲν ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱόν του εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου, τὴν μεγίστην πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· τοιαύτην ἀγάπην πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ. ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν κτλ.

Καὶ τὸ κείμενον καὶ ἡ ἐξήγησις τῆς ἀναγνωσθείσης περικοπῆς εἶνε ὅμοια μὲ τὰ τῆς Γ'. Κυριακῆς τῶν νηστείων. (Βλέπε σελ. 112).

Καὶ τὸ κείμενον καὶ ἡ παράφρασις καὶ ἡ σημείωσις τῆς περικοπῆς ταύτης ὑπάρχουσιν εἰς τὴν σημειωθείσαν Κυριακὴν, ὅθεν δὲν λέγομεν τίποτε ἐνταῦθα περὶ τούτων, εἰμὴ μόνον ὅτι ἀναγινώσκεται ἡ περικοπὴ αὕτη τὴν Κυριακὴν μετὰ τὴν Ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ, διότι ἀναφέρει περὶ τοῦ Σταυροῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Ζ'. ΣΥΝΟΔΟΥ. ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· Ὑμεῖς ἔστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη. Οὐδὲ καίουσιν λύχνον,

καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν
 λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω
 λαμπάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων,
 ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι
 τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομί-
 σητε ὅτι ἤλθον καταλύσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προ-
 φήτας· οὐκ ἤλθον καταλύσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι.
 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρα-
 νὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν, ἡ μία κεραία οὐ μὴ πα-
 ρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται.
 Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν
 ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους,
 ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρα-
 νῶν. Ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας
 κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς του· Σεῖς εἰσθε τὸ
 φῶς τοῦ κόσμου. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ κρυφθῇ πόλις
 κειμένη ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος. Μήτε ἀνάπτουσι λύχνον,
 καὶ τὸν θέτουσιν ὑποκάτω εἰς τὸ μόδιον, ἀλλ' ἐπάνω
 εἰς τὸν λυχνοστάτην, καὶ φέγγει ὅλους ὅσοι εἶνε εἰς τὴν
 οἰκίαν. Τοιοῦτοτρόπως ἂς λάμπῃ τὸ φῶς σας ἔμπρο-
 σθεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἵνα ἴδωσι τὰ καλὰ σας ἔργα,
 καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα σας, ὅστις εἶνε εἰς τοὺς οὐρα-
 νούς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἤλθα νὰ καταλύσω τὸν νόμον
 ἢ τοὺς προφῆτας. Δὲν ἤλθον νὰ τὸν καταλύσω, ἀλλὰ
 νὰ τὸν ἐκτελέσω ἐντελῶς. Διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἕως
 ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἐν ἰῶτα, ἡ μία κεραία
 δὲν θὰ παρέλθῃ ἀπὸ τὸν νόμον, ἕως νὰ γένωσιν ὅλα.

Ὅστις λοιπὸν ἀθετήσῃ μίαν ἀπὸ τὰς μικροτάτας ταύ-
τας ἐντολάς, καὶ διδάξῃ τοιοιτοτρόπως τοὺς ἀνθρώ-
πους, αὐτὸς θὰ ὀνομασθῇ ἐλάχιστος εἰς τὴν βασιλείαν
τῶν οὐρανῶν. Ὅστις δὲ ἐκτελέσῃ καὶ διδάξῃ, αὐτὸς
θὰ ὀνομασθῇ μέγας εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν περικοπὴν ταύτην συνιστᾷ ὁ Κύριός μας εἰς
τοὺς Χριστιανοὺς τὴν ἀκριβῆ φύλαξιν τῶν ἐντολῶν καὶ
αὐτῶν τῶν παραμικρῶν. Καὶ τῷ ὄντι, τέκνα μου, καὶ
τῆς μικρᾶς ἐντολῆς τὴν παράβασιν θὰ τιμωρήσῃ ὁ Κύ-
ριός μας, ἐὰν δὲν μετανοήσῃ ὁ παραβάτης.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ. ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ Δαυὶδ,
Υἱοῦ Ἀβραάμ· Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ·
Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἰούδαν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· Ἰού-
δας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς, καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς
Θάμαρ· Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρῶμ· Ἑσρῶμ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ· Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασών·
Ναασών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών· Σαλμών δὲ
ἐγέννησε τὸν Βοόζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ· Βοόζ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ὠβὶδ ἐκ τῆς Ῥούθ· Ὠβὶδ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰεσσαί· Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυὶδ τὸν Βα-
σιλέα· Δαυὶδ δὲ ὁ Βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολο-
μῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου. Σολομῶν δὲ ἐγέννησε
τὸν Ῥοβοάμ· Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιά

δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά· Ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζιαν· Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν· Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν· Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ· Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ· Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ· Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδὼκ· Σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ· Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυὶδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν· Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς, εὗρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἄνθρωπος αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ Ἄγγελος

Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν, ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτός γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. (Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦ Προφήτου, λέγοντος· Ἴδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουςι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ, ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός). Διεγερθεὶς δὲ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ Ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν, ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Βίβλος τῆς γεννεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ τοῦ Ἀβραάμ. Ὁ Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· ὁ Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· ὁ Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφούς του· ὁ Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρές καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ· ὁ Φαρές δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ· ὁ Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ· ὁ Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· ὁ Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών· ὁ Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών· ὁ Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὺζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ· ὁ Βοὺζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβιδ ἐκ τῆς Ῥούθ· ὁ Ὠβιδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί· ὁ Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα· ὁ Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε

τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς γυναικὸς τοῦ Οὐρίου. Ὁ Σολομῶν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ· ὁ Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· ὁ Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά· ὁ Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· ὁ Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· ὁ Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν· ὁ Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ· ὁ Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ· ὁ Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν· ὁ Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆν· ὁ Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών· ὁ Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν· ὁ Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφούς του, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας τῆς Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, ὁ Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ· ὁ Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ· ὁ Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· ὁ Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακεὶμ· ὁ Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ· ὁ Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδὼκ· ὁ Σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· ὁ Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ· ὁ Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· ὁ Ματθὰς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· ὁ Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἐκ τῆς ὁποίας ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Ὅλαι λοιπὸν αἱ γενεαὶ ἀπὸ τοῦ Ἀβραάμ, ἕως τοῦ Δαβὶδ, εἶνε γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τοῦ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας τῆς Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας τῆς Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις τοιοῦτοτρόπως ἦτο· Ἀφοῦ ἡρράβωνίσθη ἡ μήτηρ του Μαρία μὲ τὸν Ἰωσήφ, πρὶν συνέλθωσιν, εὗρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος Ἁγίου. Ὁ Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ τῆς, ἐπειδὴ ἦτο δι-

καιος, καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὴν θεατρίσῃ, ἠθέλησε νὰ τὴν ἀπολύσῃ κρυφίως. Ἐνῷ δὲ αὐτὸς διελογίζετο αὐτά, ἰδοὺ Ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη εἰς αὐτὸν εἰς τὸ ὄνειρόν του καὶ τὸν λέγει, Ἰωσήφ υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, μὴ φοβηθῇς νὰ λάβῃς τὴν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· διότι τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν εἶνε ἐκ πνεύματος Ἁγίου· θὰ γεννήσῃ δὲ υἱόν, καὶ θὰ καλέσῃς τὸ ὄνομά του Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θὰ σώσῃ τὸν λαόν του ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας των. (Αὐτὸ δὲ ὅλον ἔγεινεν ἵνα πληρωθῇ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ Κύριος διὰ τοῦ Προφήτου, ὅστις λέγει, «Ἰδοὺ ἡ παρθένος θὰ συλλάβῃ καὶ θὰ γεννήσῃ υἱόν, καὶ θὰ καλέσωσι τὸ ὄνομά του Ἐμμανουὴλ» τὸ ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶνε, «Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.») Ἀμα δὲ ἠγέρθη ἀπὸ τὸν ὕπνον ὁ Ἰωσήφ, ἔκαμε καθὼς τὸν ἐπρόσταξεν ὁ Ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκά του. Καὶ δὲν τὴν ἐγνώριζεν, ἕως οὗ ἐγέννησε τὸν υἱόν της τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομά του Ἰησοῦν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν περικοπὴν ταύτην διηγεῖται ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος τὴν γενεαλογίαν τοῦ Κυρίου μας, ἵν' ἀποδείξῃ ὅτι κατὰγεται ἀπὸ τοῦ Ἀβραάμ, ὡς εἶπεν ὁ Θεὸς εἰς αὐτὸν ὅτι θὰ γεννηθῇ ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους του.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ. ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Ἀναχωρησάντων τῶν Μάγων, ἰδοὺ Ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ, λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἴσθι ἐκεῖ, ἕως

ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παι-
 δίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς, παρέλαβε
 τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἀνε-
 χώρησεν εἰς Αἴγυπτον. Καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τε-
 λευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ
 Κυρίου διὰ τοῦ Προφήτου, λέγοντος· Ἐξ Αἰγύ-
 πτου ἐκάλεσα τὸν Υἱόν μου. Τότε Ἡρώδης ἰδὼν
 ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν Μάγων, ἐθυμώθη λίαν· καὶ
 ἀποστείλας ἀνεῖλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν
 Βηθλεὲμ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διε-
 τοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον, ὃν ἠκρίβωσε
 παρὰ τῶν Μάγων. Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ
 Ἱερεμίου τοῦ Προφήτου, λέγοντος· Φωνή ἐν Ῥαμᾶ
 ἠκούσθη, θρήνος καὶ κλαθμὸς καὶ ὁδυρμὸς πολὺς,
 Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε
 παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσί. Τελευτήσαντος δὲ
 τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ Ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ
 φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ, λέγων· Ἐγερ-
 θεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
 καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ
 ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς
 παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ
 ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος
 βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ
 πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν. Χρηματι-
 σθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς
 Γαλιλαίας. Καὶ ἔλθων κατόκησεν εἰς πόλιν λε-
 γομένην Ναζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ
 τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ἀφοῦ δὲ ἀνεχώρησαν οἱ Μάγοι, ἰδοὺ Ἄγγελος Κυ-

ρίου φαίνεται εἰς τὸν Ἰωσήφ εἰς τὸ ὄνειρόν του καὶ τὸν λέγει· Ἄμα ἐγερθῆς, λάβε τὸ Παιδίον καὶ τὴν Μητέρα του, καὶ φεῦγε εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ μένε ἐκεῖ ἕως τοῦ σοὶ εἶπω· διότι μέλλει ὁ Ἡρώδης νὰ ζητήσῃ τὸ Παιδίον ἵνα τὸ ἀπολέσῃ. Ἄμα δὲ ἠγέρθη ὁ Ἰωσήφ παρέλαβε τὸ Παιδίον καὶ τὴν Μητέρα του διὰ νυκτός, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. Καὶ ἦτο ἐκεῖ ἕως τοῦ ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης· ἵνα πληρωθῇ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶπεν ὁ Κύριος διὰ τοῦ Προφήτου, ὅστις λέγει· «Ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἐκάλεσα τὸν Υἱόν μου.» Τότε ὁ Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐπεριπαίχθη ἀπὸ τοὺς Μάγους, ἐθυμώθη πολὺ, καὶ ἀπέστειλε στρατιώτας καὶ ἐφόνευσαν ὅλους τοὺς παῖδας οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰς τὴν Βηθλεὲμ, καὶ εἰς ὅλα τὰ περίχωρά της, ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν καιρὸν τὸν ὅποιον ἐξακρίβωσεν ἀπὸ τοὺς Μάγους. Τότε ἐπληρώθη ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶπεν ὁ Προφήτης Ἰερεμίας λέγων· «Φωνὴ ἠκούσθη εἰς τὴν Ῥαμᾶν, θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολὺς· ἡ Ῥαχὴλ ἔκλαιε τὰ τέκνα της, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῇ, διότι δὲν ὑπάρχουσιν.» Ἀφοῦ δὲ ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης, ἰδοὺ Ἄγγελος Κυρίου φαίνεται εἰς τὸν Ἰωσήφ εἰς τὸ ὄνειρόν του εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὸν λέγει· Ἐγέρθητι παρέλαβε τὸ Παιδίον καὶ τὴν Μητέρα του, καὶ ὑπάγε εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ· διότι ἀπέθανον ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἐζήτουν τὴν ψυχὴν τοῦ Παιδίου. Ἄμα δὲ ἠγέρθη ὁ Ἰωσήφ παρέλαβε τὸ Παιδίον καὶ τὴν Μητέρα του, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ. Ἐπειδὴ δὲ ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἀρχέλαος βασιλεύει εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀντὶ τοῦ πατρὸς τοῦ Ἡρώδου ἐφοβήθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ. Ὁδηγηθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν Θεὸν εἰς τὸ ὄνειρόν

του, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. Καὶ ἦλθε καὶ κατόκησεν εἰς τινὰ πόλιν ἣ ὁποία ὠνομάζεται Ναζαρέτ, ἵνα πληρωθῇ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπον οἱ Προφῆται, ὅτι δηλαδὴ θὰ ὀνομασθῇ Ναζωραῖος.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν περικοπὴν ταύτην παρατηρεῖτε, τέκνα μου, ὅτι ὁ Κύριός μας, μολονότι εἶνε Θεός, φεύγει ἀπὸ τὴν Ἰουδαίαν διὰ τὴν ἀποφύγῃ τὴν σφαγὴν, διὰ τὴν ἡμᾶς διδάξῃ ὅτι καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ φεύγωμεν τοὺς κινδύνους.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· ὡς γέγραπται ἐν τοῖς Προφήταις. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν Ἀγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται· καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ· καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων· Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, εὖ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λύσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδη-

μάτων αὐτοῦ· Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον εἰς τοὺς προφῆτας· «Ἴδού ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. Φωνὴ βοᾶντος εἰς τὴν ἔρημον, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους του.» Ἦτο ὁ Ἰωάννης καὶ ἐβάπτισεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐκήρυττε βάπτισμα μετάνοιας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξήρχοντο πρὸς αὐτὸν ὄλος ὁ τόπος τῆς Ἰουδαίας καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζοντο εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἀπὸ αὐτοῦ ἁφοῦ ἐξωμολογοῦντο. Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος με τρίχας κάμηλου, καὶ εἶχε ζώον δερματίνον εἰς τὴν ὀσφύν του, καὶ ἔτρωγεν ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκήρυττε, λέγων· Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σκύψω καὶ λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων του. Ἐγὼ μὲν σᾶς ἐβάπτισα με ὕδωρ, αὐτὸς δὲ θὰ σᾶς βαπτίσῃ με τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἡ ἀναγνωσθεῖσα περικοπὴ λέγεται Κυριακὴ πρὸ τῶν Φώτων καὶ διαλαμβάνει περὶ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καὶ Προδρόμου ὅστις ἐβάπτισε καὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη Βαπτιστής· ἐπειδὴ δὲ εἶχε γεννηθῇ καὶ ἔξ μῆνας πρὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ προέλεγε περὶ αὐτοῦ ὠνομάσθη καὶ Προδρόμος.

Ἐξῆς δὲ εἰς τὴν ἔρημον τρεφόμενος μὲ ἀκρίδας δῆλα δὴ βλαστάρια καὶ μὲ μέλι ἄγριον, τὸ ὅποῖον εὗρισκε εἰς κωφώματα μεγάλων δένδρων μέσα εἰς κερήθρας τὰς ὁποίας κατεσκεύαζον μέλισσαι εὕρισκόμεναι ἐκεῖ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ. ΚΑΤΑ ^{Κ. ΤΑΥΡΟΥ} ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ, ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ Προφήτου λέγοντος· Γῆ Ζαβουλὼν, καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. Ὁ λαὸς, ὁ καθήμενος ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα, καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν, ἐπειδὴ ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ ἀφήσας τὴν Ναζαρέτ, ἦλθε καὶ κατώκησεν εἰς τὴν Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, εἰς τὰ ὅρια Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ· ἵνα πληρωθῇ ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον εἶπεν ὁ Προφήτης Ἡσαίας, λέγων· «Γῆ, Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν· ὁ λαὸς ὁ καθήμενος εἰς τὸ

σκότος εἶδε φῶς μέγα, καὶ εἰς τοὺς καθημένους εἰς τὸ σκότος καὶ τὴν σκιὰν θανάτου, ἀνέτειλε φῶς εἰς αὐτούς.» Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ λέγῃ· Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίασεν ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν περικοπὴν παρατηρεῖτε, τέκνα μου, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἅμα ἔμαθεν ὅτι Ἡρώδης συνέλαβε καὶ ἐφυλάκισε τὸν Πρόδρομον καὶ Βαπτιστὴν Ἰωάννην ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα διότι ἐφοβήθη ὡς ἄνθρωπος καὶ διὰ νὰ μᾶς διδάξῃ ὅτι καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ φεύγωμεν τοὺς κινδύνους. Σημειώσατε δὲ ὅτι ὁ Ἡρώδης οὗτος δὲν εἶνε ὁ σφάξας τὰς 14 χιλιάδας νηπίων εἰς τὴν Βηθλεέμ. Ἐκεῖνος, ὡς ἐξεύρετε,* τιμωρηθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦτο ἀπέθανε κακὴν κακῶς.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Δ'. ΣΥΝΟΔΟΥ.

Ζήτηι Κυριακὴν τῆς Ζ'. Συνόδου Σελ. 124 ἐκεῖ ἐξηγήθησαν ὅλα. Ἐνταῦθα μόνον λέγομεν ὅτι οἱ Πατέρες τῆς Συνόδου ταύτης ἦσαν 630 καὶ συνηθροίσθησαν εἰς τὴν πόλιν Χαλκηδόναν.

* Τ Ε Λ Ο Σ .